

1/2005

Het Bruuijsel



Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.



- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Riky Alma, Peter van de Braak en Johan van Roosmalen.
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 1 - 2005

- Redactieleden** : Margreet Hoefnagels, Jan-Willem Hermans, John Hermans, Peter Noy,
Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten en vacature.
- Typewerk + Correctie**: Jolanda Rutten
Boekelsedijk 14, Zeeland
Tel.: 0486-453462
E-mail: jolanda@cdevink.com
- Eindredactie + Kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Omslag** : Graphiset B.V. te Uden.
- Drukwerk** : Theo Thijssen en Wim Hoefs (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt en Lies Schoenmakers.

“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 200 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047

Website Vogelwacht : www.vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

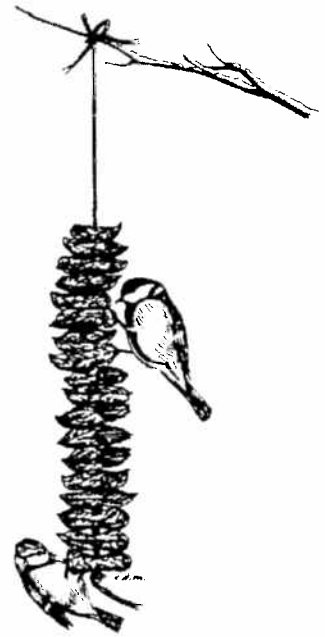
Inhoudsopgave

Colofon	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Margreet Hoefnagels	03
Van de Bestuurstafel	Liesbeth Verkaar	05
Adverteerders Vogelwacht Uden e.o.	Redactie	08
Inaugurele rede bij aanvaarding van Goudhaanschap 2005	R. Regulus	09
Excursie Landgoed 'de Hamert' bij Arcen, Limburg	Petra Hermens	11
In de kijker... "werkgroep Clubblad / Publiciteit"	Liesbeth Verkaar	12
Excursie naar de Kil van Hurwenen	Jacques Raats	15
Wintertelling Land van Cuijk	John Hermans	16
Piepcursus 2005 voor beginners én gevorderden	Truus van Hees/Toy Janssen	17
Vogel onder de Loep... de Torenvalk	Pedro van den Acker	18
Jubileumdag werkgroep VLU op Kooldert groot succes!	Ernest de Groot	19
Vogels in onze tuin	Jolanda Rutten	20
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	22
Teruggang Klapeksters	John Hermans	23
'Dooier' JeugdVogelwacht	Stijn van Gils	24
Vogelen in Marokko	John Hermans	26
Uilenexcursie in de Maashorst	Liesbeth Verkaar	28
De Kleuter is er klaar voor!	Marc Poulussen/Willem Peters	32
Markiezaat, een schitterend vogelgebied	Stijn van Gils	33
Wetenswaardigheden... ..	John Hermans	34
Keesje	Adrie Nijssen	36
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden	Redactie	38
Vogelwacht - Winkel	Jacques Raats	39
Advertenties	Redactie	41



Mededelingen van de Redactie

Circus mus gaat weer in training! Ze hebben de kunst goed afgekeken van de mezen. Pa mus landt boven op de vetbol, buigt zich roekeloos voorover en pikt wat voer uit de vetbol onder hem. Dan komt een van de vrouwtjes. Zij wikkelt zich als een sjaal om de vetbol heen en krijgt ook liet een en ander te pakken. Twee andere vrouwtjes volgen haar voorbeeld. De volgende kunstenaar waant zich een kolibrie: onder hevig gefladder van de vleugels weet de snavel enkele keren raak te pikken. Een mannetje herinnert zich de werkwijze van vorig jaar: hij houdt zich op een klein stukje uitstekende schors in evenwicht, rekt zijn nek en kan dan net bij de vetbol. En dan is er de nieuweling, een mannetje. Hij probeert keer op keer op de vetbol te landen en erop te blijven staan. Maar even zovele keren verliest hij zijn evenwicht en kukelt eraf. Toch geeft hij niet op. Na weer een rondje gekeken te hebben naar de anderen landt hij opnieuw op de vetbol. Helaas voor hem: hij valt er weer af. Ondertussen scharrelt het roodborstje rustig rond op de grond. Hij heeft zijn eten nog nooit zo gemakkelijk voor de voeten gegoooid gekregen. Wat heerlijk zo'n boom voor het raam. Steeds wat te kijken terwijl de sneeuw zich ophoopt.



Maar niet iedereen is binnen gebleven. Dat is te lezen in dit eerste Bruujssel van dit jaar. Jacques Raats is mee geweest naar de Kil van Hurwenen. Daar is het niet alleen zompig mooi, maar er is ook heel wat te vogelen. Een ander nat gebied is het Markiezaatsmeer. Met een beetje goede wind kun je daar heel wat wad- en watervogels treffen. Stijn van Gils heeft er een verslagje over geschreven. Ook Petra Hermens schrijft (kort maar krachtig) wat haar bevindingen waren tijdens de excursie naar het Limburgse Arcen. Maar liefst 46 vogelsoorten hebben ze daar gespot! Een aantal mensen is ook 's avonds niet te beroerd om erop uit te trekken: dan is het namelijk de beste tijd om uilen te spotten. Liesbeth Verkaar doet daar uitgebreid verslag van en geeft meteen achtergrondinformatie over de Bosuil en de Ransuil. Er is ook gewerkt en wel aan de oeverzwaluwenwanden. Willem Peters en Marc Poulussen hadden nog genoeg energie om daarover te berichten. De JeugdVogelwacht heeft weer een verslag gemaakt bij monde van Stijn van Gils. Ook de piepcursus wordt geëvalueerd door Truus van Hees (beginners) en Toy Janssen (gevorderden). John heeft ook de inventarisatie gemaakt van de midwintertelling van het Land van Cuyk. Altijd interessant. Zijn computer heeft weinig rust gehad. Een reisverslag over zijn reis naar Marokko én een overzicht van de Klapenster zijn eveneens van zijn hand. Dan hebben we nog een speciaal verslag binnengekregen in verband met de, tijdens de afgelopen jaarvergadering, gekozen 'Goudhaan van het jaar'. De moeite waard om te lezen! Adrie Nijssen heeft een roerend verhaal over Keesje. Wie dat is? Lees maar.

De redactie heeft ook niet stilgezeten. Liesbeth Verkaar heeft weer alle mededelingen van het bestuur voor ons prettig leesbaar bij elkaar gezet. Zij heeft ook de werkgroep Redactie/PR. "In de kijker genomen". Een eitje natuurlijk: inside information! Pedro van de Acker heeft de Torenavalk onder de loep genomen en John Hermans heeft de bladen en het Internet uitgevlooid op interessante wetenswaardigheden. Afhankelijk van jullie ijver om te melden heeft Peter van de Braak weer wat bijzondere waarnemingen aan het papier toevertrouwd. Jolanda Rutten is ook voor het raam gaan zitten en heeft geobserveerd wat er zich allemaal in haar tuin afspeelde. Verder heeft ze een opzet gemaakt voor een tevredenheidsenquête over het Bruujssel. Genoemde enquête wordt met dit Bruujssel meegestuurd. Want wij doen wel ons uiterste best om er telkens weer een prachtig blad van te maken, maar misschien hebben jullie nog ideeën te over om het nog beter te doen.

Laat het ons weten. Hou je oren en ogen goed open te komende tijd, want de eerste vogels naderen alweer onze landsgrenzen. En iedereen is benieuwd hoeveel eerder ze dit jaar aan komen. Maak je iets mee waarvan jij vindt dat ieder clublid moet delen in de vreugde, of verontwaardiging (helaas komt ook dat voor) laat het ons weten. Het e-mailadres van onze hoofdredacteur Peter Noy vind je op de eerste bladzijde van dit Bruujssel.

En last but not least doet de Redactie hierbij nogmaals een oproep voor de vacature van Redactiemedewerker. Hieronder staat het functieprofiel weergegeven. Een reuze, gezellige en interessante baan binnen de Vogelwacht voor wie het schrijfwerk een beetje als hobby heeft. Meld je aan bij Peter Noy, hij praat je helemaal bij over het boeiende vak als Redactielid!!

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

PERSONEELSADVERTENTIE

Vogelwacht Uden is op zoek naar een gemotiveerde

REDACTIE - MEDEWERKER M/V

ALGEMEEN:

- Een afwisselende en gevarieerde functie met veel eigen verantwoordelijkheid
- Je maakt deel uit van een enthousiast redactieteam, bestaande uit zeven medewerkers
- Het vraagt niet veel tijd (hooguit enkele uurtjes per maand)
- Op jaarbasis worden vier redactievergaderingen gehouden

VOGELWACHT UDEN VRAAGT:

- Gevoel voor taal, met name Nederlands in woord en geschrift
- Enthousiasme en motivatie zijn een pré
- Geen specifieke opleiding, alleen gezond boerenverstand
- Kennis op het gebied van tekstverwerking (WORD)
- Voor alle leeftijden (van 18 tot 80, ouder mag natuurlijk ook)

VOGELWACHT UDEN BIEDT:

- Een gedegen inwerkperiode met professionele begeleiding
- Enthousiaste collega's en uitstekende doorgroeimogelijkheden
- Geen vergoeding (ook niet nodig, functie geeft veel voldoening)
- Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden

BEN JE TOE AAN EEN VOLGENDE STAP IN JE CARRIÈRE?

(of wil je gewoon nog iets meer weten) neem dan gerust contact op, Peter Noy, telefoon: 0413-251691 of e-mailen kan natuurlijk ook naar: pknov@hetnet.nl

Van de Bestuurstafel...

Nieuwe leden

Er zijn drie gezinsleden lid geworden, namelijk Peter Kleijnen, de man van Ineke, Udo Alma, de man van Riky en Annie van Lanen, de vrouw van Wim. Zij weten alle drie dus al een beetje van hun echtgenotes wat een lidmaatschap bij de Vogelwacht inhoudt. We wensen ze veel vogelplezier! We hebben nu 216 leden.

Wat geweest is...

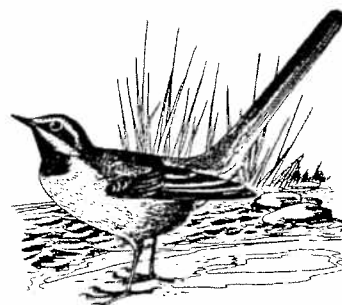
- De nieuwjaarsreceptie is een succes te noemen, goede opkomst van beide clubs. Peter van de Braak had een leuke quiz gemaakt over het natuurschap bij de Groenhoeve, verder is er veel bijgekletst en was er lekkere taart en nieuwjaarsborrel.
- De opkomst bij het voeder-vogelhuisjes maken was wat teleurstellend. Toch zijn er twintig voederhuisjes gemaakt bij Theo Peters in zijn bedrijfshal. De huisjes worden voor € 7,50 in onze winkel verkocht.
- De dialezing over Zwaluwen door Kees Bolkenbaas was zeer de moeite waard. Toch weer honderd man binnen in onze Groenhoeve, een schitterend resultaat!
- De excursie naar het Markiezaatmeer werd meer een Zeelandexcursie. Vijftien leden hebben een mooie dag gehad en waren pas over zevenen thuis.
- De piepcursus is weer van start gegaan. Bij de beginners doen vijftien leden mee, bij de gevorderden acht. Enkele leden vonden de gevorderden toch minder goed aansluiten bij hun interesse en zijn weer overgestapt naar de beginners. Er wordt flink gepiept in de Groenhoeve op de maandagavond! En nu maar hopen dat al die moeilijke vogelgeluidjes herkend worden dit voorjaar.
- De werkdagen aan de Oeverzwaluwvanden zijn goed verlopen. Bij de Kleuter is de wand weer recht afgestoken. De Oeverzwaluwen hebben een verticale wand nodig om hun nest te maken. Of ze dit jaar zullen broeden bij de Kleuter... de tijd zal het leren. Er zitten helaas enkele scheuren in de wand. Op Hemelrijk zijn de broedgaten weer schoongemaakt en opgevuld met zand. De bedjes van de Oeverzwaluwen zijn weer gespreid. Mignon van de Wittenboer wil een projectvoorstel indienen bij de ringcentrale voor het ringen van de Oeverzwaluwen op Hemelrijk. Ze vraagt of wij hier bezwaar tegen hebben en of dit onder de vlag van de Vogelwacht mag. Er is geen bezwaar, maar van ons wel de vraag of er dan verslag kan worden uitgebracht in het Bruujsel.
- Op zaterdag 19 maart is het Infoterras bij de Groenhoeve geopend. Verschillende mensen van de Vogelwacht en het IVN hebben keihard gewerkt om deze klus op tijd klaar te krijgen. Vooral Joop Bergsma heeft veel werk verzet en veel sponsors gevonden voor dit project. Ook Theo Versteegden heeft veel gedaan. Op het terras kun je mooi zien hoe de zonnepanelen werken en hoe we nu omgaan met het water. De toiletten worden doorgespoeld met regenwater en de dierenverblijven op de Kinderboerderij worden schoongespoten en krijgen drinkwater van regenwater. Dit bespaart een hoop en is veel beter voor het milieu.
- Op 25 februari zijn twaalf leden in het donker de Maashorst ingetrokken en hebben de Bosuil en de Ransuil gehoord.
- Op 8 maart hebben John Hermans en Leo Ballering een lezing gegeven over de werkgroepen Uilen en Nestkasten. Voor de pauze heeft John een aantal mooie plaatjes van de verschillende uilen laten zien. Na de pauze was er een prachtige power point presentatie van Leo. We konden precies zien wat de werkgroep allemaal doet en waar.



Wisten jullie bijvoorbeeld dat er verschillende kasten voor de Grote Gele Kwikstaart bij de waterzuivering in Haps en langs de Leijgraaf tussen Vorstenbosch en Dinther hangen?

Verkiezing Goudhaantje van het jaar 2004

- Het bestuur heeft unaniem besloten dat Leo Ballering het Goudhaantje 2004 wordt. Hij is op onze jaarvergadering van 22 februari j.l. gekozen. Leo heeft zich de laatste jaren ontpopt als een lid die veel tijd en energie in onze club stopt.
- Hij is coördinator van de werkgroep Nestkasten. Hij houdt intensief contact met de leden van de werkgroep en krijgt ze zelfs zo gek om 's nachts nestkasten te controleren. Ook kijkt hij over de grenzen van onze club en legt contacten met omliggende werkgroepen om ook nestkasten te gaan controleren, zodat je een breder beeld krijgt van de zangvogelstand in onze omgeving (Mill, Heeswijk en Grave). Hij geeft daar ook lezingen. Ook bij ons trouwens en heel mooie!
- Verder is hij actief voor onze Jeugdgroep. Zijn zoon doet ook mee en ze zijn erg enthousiast. Veel het veld in en weinig theorie is hun motto.
- Van augustus tot en met november is hij vaak te vinden op onze telpost. Van alle waarnemingen maakt hij een uitgebreid rapport, waar alles tot in detail genoteerd staat. Hij is een echte statistiekenman. Dit rapport gaat naar vele instanties zoals SOVON en Staatsbosbeheer en staat ook op onze site: www.vogelwachtuden.nl.
- Kortom een manusje van alles en onze Grote Gele Kwikstaart (Leo heeft vaak een gele jas aan) heeft zijn onderscheiding meer dan verdiend! Namens al onze leden, van harte gefeliciteerd Leo!



In het kort...

- Geborduurde Vogelwachtstickers te koop in onze winkel voor € 1,-.
- Toy Janssen en Peter van de Braak hebben onze site www.vogelwachtuden.nl weer aangevuld met onder andere beschrijvingen van vogels.
- Achter Hemelrijk is een golfbaan gepland. Door de reconstructie zijn er veel activiteiten in de hoek Boekel-Venhorst. Natuurpark "Voskuilenheuvel" wil uitbreiden in de richting van Venhorst en ook Hemelrijk wil uitbreiden met een bungalowpark en heideveld. Een bureau inventariseert de mogelijkheden van een recreatief ontwikkelingsplan. Wij hebben geen bezwaar tegen deze golfbaan, omdat hij op agrarische grond gepland is. Wij zien dit liever dan dat de golfbaan 'de Leemskuilen' uitbreidt, omdat zij midden in de Maashorst zitten.
- Het Bezoekerscentrum Slabroek gaat in op ons aanbod om de Stootvogeltentoonstelling van ons twintigjarig jubileum op te zetten en wel vanaf half maart tot eind mei 2005.
- Voor de excursie naar Friesland hebben zich tot nog toe zevenentwintig leden aangemeld en Vlieland is geboekt voor de Waddenexcursie. We moeten daar wel zelf koken, omdat we de prijs laag willen houden. Het is voor groepsaccommodaties niet meer rendabel om voor groepen te koken. Dat betekent dus... corvee! Voordeel is dat we met veel personen zijn en je dus niet vaak aan de beurt zult komen.
- Op 31 maart j.l. is een bijeenkomst geweest voor de Schotlandgangers, 4 juni komt al snel dichterbij. Vierentwintig deelnemers hebben zich hiervoor opgegeven.
- Er komt een informatieavond over digiscoping (foto's nemen door de telescoop). Dit wordt waarschijnlijk de komende winter ingepland.
- Nico Ettema (IVN-Uden) maakt een verslag over de inventarisaties in Odiliapeel. Onze vogelinventarisaties van afgelopen voorjaar komen er ook in.

- De vogelcursus in Boekel is ook weer afgesloten. Twaalf mensen volgden deze cursus.
- De inventarisatie van de Wijstgronden is van start gegaan. Je kunt je nog opgeven bij Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586. Je wordt dan zo spoedig mogelijk ingedeeld. Ook nieuwe leden kunnen hieraan meedoen.
- Werkgroep Stootvogels vraagt onze leden of ze stootvogels in de gaten willen houden. Boomvalken en Buizerden broeden ook buiten de natuurgebieden. Graag baltsende vogels melden bij iemand van de werkgroep.
- Bij de werkgroep clubblad/publiciteit wordt een nieuw redactielid gevraagd. Peter vraagt of de leden hem willen waarschuwen als er aparte dingen op vogelgebied gebeuren in onze regio. Hij maakt hier dan een persbericht van.
- In de gemeentegids staan wij vermeld onder de noemer 'dieren' (blz. 61). Daar horen wij natuurlijk niet thuis, de volgende gids van 2006 hopen wij weer onder "natuur en milieu" te staan.
- De Stichting de Groenhoeve is op zoek naar een nieuwe voorzitter. We zien het liefst dat deze uit de Vogelwacht komt om Chris van Lieshout te vervangen.

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar



Adverteerders Vogelwacht Uden e.o.

Al sinds jaar en dag hebben een groot aantal adverteerders ons clubblad financieel gesteund waarvoor wij als vereniging genoemde adverteerders zeer erkentelijk zijn. De afgelopen weken zijn onze adverteerders weer door Liesbeth Verkaar benaderd om ook dit jaar een advertentie in het Bruujsel te plaatsen. Met deze extra inkomsten kan de Redactie de drukkosten in de hand houden. Gelukkig is (bijna) iedereen bereid om hun steentje hieraan bij te dragen

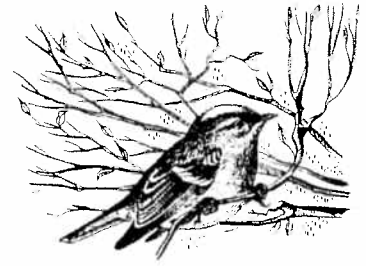
Subsponsors zijn Drukkerij Graphiset uit Uden, die de full color omslagen van het Bruujsel sponsort, Basisschool de Vlinder voor het kopiëren van het clubblad en Vogelbescherming Nederland voor het ter beschikking stellen van informatiemateriaal en diverse vogeltijdschriften. Tevens een woord van dank aan Theo Peters Timmerwerken uit Veghel die belangeloos hout aanlevert voor de fabricage van nestkasten en voederplankjes.

Het bestuur bedankt hierbij alle adverteerders en subsponsors voor de prettige samenwerking. En voor onze leden... loop eens binnen bij onze adverteerders!

Enorm Snijders Metaal	Kapelstraat 1	5401 EC	Uden
Rijwielhandel Wim de Wilt	Kerkstraat 4	5401 BE	Uden
De Bruin Verzekeringen	Velmolenweg 87	5401 HL	Uden
Woningstoffeerder Van der Heijden	Neringstraat-Oost 7-9	5401 GM	Uden
Bressers Herenmode	Marktstraat 12	5401 GH	Uden
Jetten Fotografie	Marktstraat 37	5401 GG	Uden
Slagerij Knobbout	Drossaard 12	5403 ET	Uden
Kanters Loonbedrijf	Duifhuizerweg 8	5406 TB	Uden
Nobru Technisch Personeel B.V.	Rondweg 73	5406 NK	Uden
Het Bloemenmagazijn	Botermarkt 5	5404 NV	Uden
Tuincentrum de Kleuter	Goorkensweg 1	5408 SC	Volkel
Fietswereld Cock Uland	Drossaard 47	5403 ES	Uden
Nibag B.V., Huisvestingadvies	Oude Udenseweg 16	5405 PD	Uden
JM Koerierservice	Rondweg 77	5406 NK	Uden
4Feedt Honden en Kattenspecialiteiten	Volkelseweg 26	5405 NA	Uden
B. van de Walle, pakketdienst	Karperdijk 20	5406 PH	Uden
Heru B.V., Rioolinspectie en -Reiniging	Statenweg 31	5428 GD	Venhorst
Aannemingsbedrijf Jan Peerenboom B.V.	Volkelseweg 6	5401 NA	Uden

Inaugurele rede bij aanvaarding van Goudhaanschap 2005

Op de jaarvergadering van 22 februari 2005 werd Leo Ballering uitgeroepen tot **Goudhaantje van het jaar 2005**. Door de emotionele discussies die daarover in de bomvolle Groenhoeve losbarstten was zijn inaugurele rede bij de aanvaarding van het Goudhaanschap niet voor iedereen te horen. Hierbij de integrale tekst van die rede.



R. Regulus

Integrale tekst van de rede

Veelgeroemde Voorzitter, geacht bestuur, geachte toehoorders,

Volkomen verrast door het in mij getoonde vertrouwen en de aan mij toegekende eretitel zou ik u graag deelgenoot willen maken van mijn gedachten omtrent het Goudhaanschap en de activiteiten die ik komend jaar wil uitvoeren.

Allereerst zou ik u willen bedanken met de waardigheid waarin deze uitverkiezing plaatsvindt. Toen ik het voorzitterschap van de Rugbyclub aanvaardde werd ik op “de Stoel” gezet en onder het toezingen van eeuwenoude schunnige macho-liederen met goedkoop bier overgoten. Maar ik zou hierbij wel willen pleiten voor meer symboliek, c.q. het ontwikkelen van tradities binnen de vereniging. Mijns inziens zou het Goudhaanschap gepaard moeten gaan met het dragen van de versierselen die aan deze titel verbonden zouden moeten zijn. Juist het zichtbaar aan de verrekijkerband, dragen van, ik doe maar een voorstel, een speldje in de clubkleuren en met daarop een Goudhaantje en de tekst “Goudhaan van het jaar” zal een stimulerende werking hebben op andere leden. Om de competitie voor de titel verder aan te moedigen stel ik ook een promotie stelsel met drie treden voor: Goudhaan - Goudlijster - Goudfazant. Hiermee kunnen, reeds gedecoreerde leden, worden afgehouden van het stoppen op het hoogtepunt! Ook een prominente plaats op de website zou de traditie van verkiezing tot Goudhaan van het jaar kunnen inbedden in moderne inspraak en dito forum mogelijkheden die het Internet ons biedt.

Steengoede Voorzitter, ook zou ik een pleidooi willen houden voor het instellen van privileges voor de Goudhaan. Indachtig de 700 liter port die de Dichter des Vaderlands meekrijgt of de 72 maagden die beloofd worden aan religieuze martelaren, schieten de volgende privileges mij door het hoofd:

- De laureaat mag vooraan staan als er een bijzondere vogelsoort gezien worden;
- de laureaat mag vooraan lopen als er een Bokje “geklapt” moet worden;
- de laureaat is vrijgesteld van corvee in de jeugdherberg (waar we onvermijdelijk terecht zullen komen);
- de laureaat mag voor de deur van de Groenhoeve parkeren en hoeft niet door het natte gras te stappen (met alle risico van hondenpoep onder de schoenen);
- de laureaat fietst immer in de waaier bij de najaarsexcursies op winderige Waddeneilanden;
- etc., etc.

Heelberoemde Voorzitter, om potentiële Goudhanen de weg te wijzen wil ik hier ook ingaan op mijn verdiensten voor de vereniging die er toe hebben geleid dat mij deze eer te beurt is gevallen: Allereerst zou ik willen refereren aan de wijze woorden van Sir Isaac Newton (1643-1727) *"We are like dwarfs sitting on the shoulders of giants. We see more, and things that are more distant, than they did, not because our sight is superior or because we are taller than they, but because they raise us up, and by their great stature add to ours"*. Mijn verdiensten waren niet mogelijk zonder de reuzen die het werk vóór mij deden: Harry van Dijk liet een strak

georganiseerde en enthousiaste Nestkasten Werkgroep achter, de Werkgroep Inventarisatie, die geen enkele tegenwerking bood om de data van de telpost in een verslag samen te vatten en de Werkgroep het Bruujssel, die de euvele moed had om mijn visionaire stukken te plaatsen. Verder accepteerden de jeugdleden mijn natuurlijke leiderschap zonder veel morren. Zonder hen had ik me nu waarschijnlijk nog in de anonimiteit gewenteld, of, erger nog, in het bestuur gezeten.

Veelgenoemde Voorzitter, u roemde zojuist met name mijn schriftelijke kwaliteiten. Ik zou me het komende jaar willen inzetten voor een aantal, mijns inziens, belangrijke taken die daarmee samenhangen: Ten eerste het ordenen van het archief van de vereniging en het Bruujssel. Nu onze vereniging, eerst onder de vlag van het IVN maar later zelfstandig, al meer dan dertig jaar bestaat is een goed archief onontbeerlijk. Een duidelijke historische achtergrond is essentieel voor een vereniging en een noodzaak om de verregaande polarisatie binnen de vereniging tegen te gaan. Alleen al het laatste jaar is het ledenspectrum uitgewaaierd over een jeugdgroep, reguliere leden en de senioren. Uw bestuurslid, de heer Van de Braak, riep zojuist in de vergadering nog vertwijfeld uit dat “de jeugdleden al meer gezien hadden dan menig regulier lid”. Deze tekenen van een langzaam afbrokkelende samenhang noopt de vereniging tot drastische maatregelen! En wat zou dan beter helpen dan met z’n allen de schouders te zetten

onder het opruimen en ordenen van het archief? Daarmee wordt tevens mijn lang gekoesterde wens tot het schrijven van een historisch overzicht van de Werkgroep Nestkasten binnen bereik gebracht.



Ten tweede zou ik de gelegenheid te baat willen nemen om met name de nieuwe leden op te roepen om zich aan te sluiten bij een werkgroep of op een andere manier voor de vereniging actief te worden en zodoende intenser te genieten. Niets is mooier dan het aangename met het nuttige te verenigen en bijvoorbeeld tijdens het zoeken naar een Buizerdhorst voor de Stootvogel Werkgroep een teder reekalf te zien liggen: “Niets doet meer vreugd dan het onverhoopte”!

Ten slotte wil ik een lans breken voor de profilering van de Vogelwacht als volwaardig en groen lid in de maatschappelijke en politieke discussies. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door het profileren van de binnen de vereniging aanwezige expertise, onder andere door het schrijven en toesturen van verslagen of rapporten, zoals het in de maak zijnde Inventarisatie rapport van de Peelse bossen. De geachte werkgroepcoördinator van de PR commissie hoorde ik zojuist in de vergadering nog zeggen dat het aankondigen van publiekswandelingen, hoewel noodzakelijk, niet de grootste uitdaging meer was. Wel voelde hij grote voldoening toen de pers zich, als een slechtvalk op een soepduif, stortte op een persbericht over vernielde nestkasten langs het Natuurpad. Ik zou zeggen: “Bestuur, maak gebruik van deze omfloerste noodkreet”!

Geelgebloemde Voorzitter, natuurlijk zouden mijn bijdragen aan de Vogelwacht geen gestalte hebben gekregen zonder de steun van vele mensen om mij heen. Allereerst wil ik hierbij mijn ouders bedanken die mij op het wankelende pad van de vogelliefhebberij hebben gezet. Zij verkochten op tijd de agressieve krielhaan die mij elke dag met zijn sporen het leven zuur maakte tijdens het verzorgen van de vogels in de volière. En dan natuurlijk Marleen, mijn vrouw, die mijn hobby met alle middelen ondersteunt en zich zelfs zo in de roerselen der vogels verdiept heeft dat ze, af en toe, tijdens de lange autoritten naar het Westen, bij precies de goede vogel uit roept: “Kijk, een Aalscholver!” of “Hé, de twintigste Buizerd!”

Ik heb gezegd.

Officiële beëdiging

Hierna volgde de officiële beëdiging door de voorzitter (tijdens dit laudatio hebben de voorzitter en toehoorders het hoofd ontbloot):

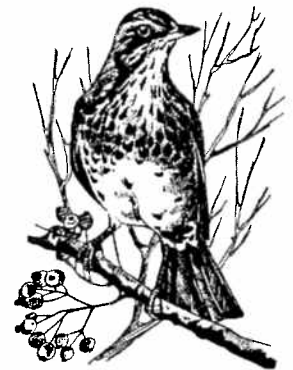
Uit kracht dan van de bevoegdheid, mij bij wet toegekend, volgens het besluit van de Goudhaan commissie, hier tegenwoordig, verklaar ik bij dezen u, Leo Ballering, te bevorderen tot Goudhaan van het jaar 2005. Ten bewijze hiervan zal u het getuigschrift, door voorzitter, secretaris en penningmeester ondertekend en met het grootzegel der Vogelwacht bevestigd, ter hand worden gesteld. Nadat ik also de mij opgelegde taak heb volbracht, mag ik de eerste zijn, die u als Goudhaan begroet en met de zo loffelijk verkregen waardigheid gelukwens. Waardeer haar als een eervolle onderscheiding en een welverdiend voorrecht, maar vergeet daarbij nooit de verplichtingen die zij u oplegt, jegens de Vogelwacht en het vaderland.

Laureaat: “Weegemoede Voorzitter, volgaarne aanvaard ik de titel van Goudhaan van het jaar 2005 en de daarbij behorende versierselen.”

Leo Ballering

Excursie Landgoed ‘de Hamert’ bij Arcen, Limburg

Op 27 februari 2005 zijn we met dertien personen naar Landgoed ‘de Hamert’ in Arcen geweest. We vertrokken iets na achten vanaf de Groenhoeve met drie auto's en waren om half twee weer terug. Het was een koude en gure dag maar zeker gezellig en leerzaam. Toch weer een aantal vogels waargenomen (zie hieronder). Tijdens de wandeling hebben we ons zelf meegenomen lunchpakketje in blokhut 't Westernest verorberd. Na afloop nog in het Pannenkoekenhuis wat gedronken en daarna huiswaarts.

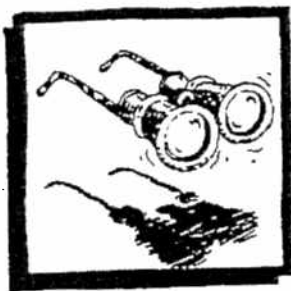


Petra Hermens

Waargenomen soorten

1	Aalscholver	17	Holenduif	33	Zwarte Mees
2	Blauwe Reiger	18	Turkse Tortel	34	Staartmees
3	Knobbelzwaan	19	IJsvogel	35	Boomklever
4	Grauwe Gans	20	Grote Bonte Specht	36	Boomkruiper
5	Nijlgans	21	Kleine Bonte Specht	37	Spreeuw
6	Wilde Eend	22	Veldleeuwerik	38	Gaai
7	Blauwe Kiekendief	23	Winterkoning	39	Ekster
8	Buizerd	24	Heggenmus	40	Kauw
9	Torenvalk	25	Roodborst	41	Kraai
10	Slechtvalk	26	Merel	42	Roek
11	Meerkoet	27	Kramsvogel	43	Huismus
12	Kievit	28	Grote Lijster	44	Vink
13	Kokmeeuw	29	Goudhaan	45	Geelgors (zang)
14	Stormmeeuw	30	Glanskop	46	Rietgors
15	Zilvermeeuw	31	Pimpelmees		
16	Houtduif	32	Koolmees		

In de kijker... "werkgroep Clubblad / Publiciteit"



Inleiding

Een jaar of zes á zeven geleden heeft er in het Bruuijsel de rubriek "In de kijker" gestaan. Hierin werden de toen nog taakgroepen (tegenwoordig noemen we ze werkgroepen) uitgebreid beschreven. Na een tijdje is deze rubriek wat in het slop geraakt. Inmiddels is ons ledenaantal behoorlijk gegroeid en zijn er leden die weinig of niets weten van wat een werkgroep nu eigenlijk inhoudt. Vandaar deze rubriek. Alle werkgroepen op één na zijn al aan bod geweest: Nestkasten, Inventarisatie, Vrijwillig Landschapsbeheer,

Oeverzwaluwen, Stootvogels, Uilen, Jeugdgroep en de Seniorengroep. In maart 2003 zijn we met deze rubriek begonnen en twee jaar later wordt die afgesloten en zijn alle negen werkgroepen 'in de kijker' geweest. Als laatste is nu de werkgroep Clubblad/Publiciteit aan de beurt.

Ontstaan van ons clubblad

Ons clubblad gaat al heel ver terug. Leden dienen nu eenmaal altijd geïnformeerd te blijven, wat voor vereniging dan ook en of ze nu groot of klein zijn. Onze club bestond begin februari dit jaar 22 jaar, dus ons clubblad is ook zo oud. Eerst heette het 'de Slechtvalk', maar begin 1990 heeft de redactie een nieuwe naam verzonnen: 'het Bruuijsel'. De naam heeft betrekking op een Oeverzwaluwbroedsel dat destijds door ons lid Wim Janssen op de kaft getekend was. Die kaft is inmiddels alweer vernieuwd. We waren toen ook al intensief bezig met broedgelegenheid maken voor de Oeverzwaluw. In de Groenhoeve liggen nog veel oude clubbladen, erg leuk om eens in te duiken en te zien wat er allemaal veranderd is. Het was vroeger maar behelpen vergeleken met nu. Zo is 'de Slechtvalk' 'het Bruuijsel' geworden, zijn we van de typemachine naar de computer overgestapt, van WordPerfect naar Word en van stencilen naar kopiëren. Allemaal omslagpunten in de geschiedenis van ons Bruuijsel. We krijgen steeds betere middelen en we kunnen nu zelfs foto's plaatsen, wat het geheel veel persoonlijker en leuker maakt. Al moet dit systeem nog wel wat verfijnd worden om de foto's scherp te krijgen. De vogelillustraties komen van een Cd-rom en zijn wel altijd scherp. Nieuwe illustraties zijn trouwens altijd welkom (voor de broodnodige variatie).

Coördinator

De coördinator van deze werkgroep is Peter Noy. Hij is wat je noemt een 'bezig baasje'. Anderhalf jaar geleden een eigen zaak begonnen, wat veel tijd en energie opslokt. Toch is hij nog steeds bereid zijn werkzaamheden bij ons voort te zetten. In 1986 is hij lid geworden en in 1987 zat hij al bij de werkgroep Redactie/Publiciteit. Al achttien jaar actief in deze werkgroep dus. Hij is er eens een half jaar tussenuit geweest, maar miste al gauw de binding met de club en de gezelligheid. Hij noemt de coördinator de lijm tussen de werkgroepleden. Zijn grootste drijfveer is iedere keer weer de voldoening van het zien van een mooi, vol en enthousiast geschreven Bruuijsel. Als hij het eerste exemplaar van een nieuwe lichting in zijn handen houdt, is hij trots en terecht, want welke club in Uden en omgeving heeft zo'n mooi clubblad als wij?

Werkgroepleden

De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Margreet Hoefnagels, Jolanda Rutten, John Hermans, Jan-Willem Hermans, Peter Noy en Liesbeth Verkaar.

Margreet, John, Jan-Willem en Peter zitten al vanaf het begin in deze werkgroep. Deze vaste kern is stabiel en werkt dus al jaren samen. Anita van den Acker, Pedro van den Acker (geen familie van elkaar, Red.) en Aad van Toor hebben er ook een tijd in gezeten. Don-Alexander van Bergen heeft zes jaar lang meegedraaid, maar heeft nu te kennen gegeven per 01-01-2005 te

willen stoppen. Hij wil wel 'gastschrijver' blijven. Dit houdt in dat hij regelmatig een stukje voor het Bruujtsel schrijft, maar geen vergaderingen meer bijwoont. Er is dus een vacature in onze werkgroep ontstaan. Enthousiaste schrijvers (m/v) zijn altijd van harte welkom! Vooraan in dit Bruujtsel staat een oproep.

Organisatie

Vier keer per jaar wordt er vergaderd, want ook vier keer per jaar komt er een clubblad uit (ieder seizoen een blad). Er wordt dan besproken wie wat schrijft (en veel bijgekleetst!). De meeste werkgroepleden hebben een vaste rubriek. Zo schrijft John meestal over de Uilenwerkgroep en de wetenswaardigheden uit de kranten en bladen. Margreet schrijft het voorwoord, dit is om het Bruujtsel in te leiden en de mensen te informeren over wat er deze keer allemaal instaat. Jolanda schrijft over vogels in haar tuin, Jan-Willem informeert over het VLU en als er een bijzondere vogel is gesignaleerd, geeft hij hier vaak achtergrondinformatie over. Zelf schrijf ik de mededelingen bestuur en nu dus de laatste 'In de kijker...'. Deze rubriek wordt straks vervangen door "In gesprek met...". Eén van onze leden wordt dan geïnterviewd. Zoals je ziet, er is altijd voldoende basiskopij om het blad mee te vullen; het blad komt altijd uit.

Verder zijn er wat we noemen de variabele rubrieken. Excursieverslagen, jaarverslagen en andere vermeldenswaardige dingen worden hierin verwerkt. Ook leden die niet in de redactie zitten, schrijven met grote regelmaat in ons clubblad. Peter van de Braak vermeldt de bijzondere waarnemingen, Stijn van Gils informeert ons over de Jeugdgroep, Jacques Raats over de winkel, Leo Ballering over uiteenlopende zaken en Pedro van den Acker neemt ieder kwartaal een vogel onder de loep. En uiteraard nog vele andere leden die we vergeten zijn te noemen! Er worden soms ook mensen uitgenodigd om te schrijven, zoals Toon Voets, die voor Vogelbescherming in Brabant ons aanspreekpunt is. "De totstandkoming van ons clubblad staat of valt met de schrijvers, zij zijn de bron waar alles mee begint!" Dit is de wijze uitspraak van Peter, maar natuurlijk een waarheid als een koe. Gelukkig hebben we een aantal goede schrijvers binnen onze club, die altijd positief schrijven, dat weer aanzet tot het meedoen met de nodige activiteiten. Er is altijd wel iemand bereid verslag te doen van een activiteit en dat is een fijn idee. Je hoeft nooit lang te 'leuren'. Verder zijn er natuurlijk de vaste adverteerders die onze club steunen met een advertentie.

Alle kopij gaat naar Peter Noy. Jolanda en Liesbeth doen veel corrigeerwerk en Peter heeft de eindredactie. Dat is een flinke klus, want voor dat alles keurig in een map zit om gekopieerd te worden zijn er heel wat avonden werk voorbij (en zweetdruppeltjes). En degene die Peter kennen, weten dat het allemaal zeer secuur moet. De map met originelen gaat naar Kees van de Wijst van Basisschool de Vlonder om gekopieerd te worden op een geavanceerde kopieermachine. De bladen komen mooi op volgorde uit de machine. Kees doet dus eigenlijk ook vrijwilligerswerk voor onze club, want hij is er een paar avonden mee bezig (zes tot zeven uur voor ruim tweehonderd Bruujtsels). Peter geeft aan dat wij als club dankbaar zijn voor de bereidwillige medewerking van de Vlonder. De stukken gaan vervolgens naar Theo Thijssen en Wim Hoefs. Zij plannen een dag in op de Vlonder om alles te bundelen en te nieten. De kant en klare bladen gaan naar Sandra van de Burgt die voor de verspreiding zorgt. Samen met Lies Schoenmakers en verschillende andere leden (ieder omliggend dorp heeft wel een vaste bezorger) zorgt Sandra er voor, dat het Bruujtsel elk kwartaal keurig bij de leden op de mat valt. Je ziet wel, er komt nog heel wat voor kijken voor het zo ver is. Misschien goed om hier eens even bij stil te staan, als je het clubblad weer uit je brievenbus haalt. En let op, het is allemaal liefdewerk oud papier!

Er ligt nu een plan om een enquête te houden onder de leden. Jezelf een spiegel voorhouden kan nooit kwaad. We willen graag eens weten wat de leden van het Bruujtsel vinden. Dit is voor het eerst in al die jaren en we hopen dat hier weer nieuwe ideeën uit naar voren komen.



Doelstelling

De doelstelling van deze werkgroep is in de eerste plaats natuurlijk; leden informeren. Ze worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen binnen de club. Het clubblad is zowel een bindmiddel als communicatiemiddel, ook voor de wat minder actieve leden; als je niet komt blijf je toch op de hoogte. Als er geen blad zou zijn, hoe weet je dan wat er binnen je club gebeurt? Het spoort de leden ook aan om aan bepaalde activiteiten mee te doen.

Public Relations

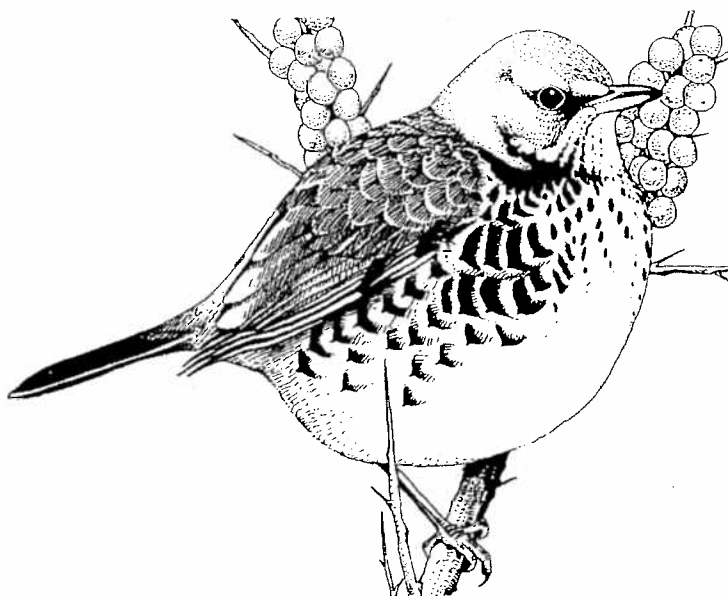
Public Relations ofwel de relatie met het publiek is erg belangrijk voor een vereniging. Peter heeft door de jaren heen een heel bestand met de plaatselijke pers opgebouwd (met inbegrip van de omliggende dorpen). Vijftien jaar dit werk doen geeft continuïteit, de pers kent hem en weet dat het vertrouwd is. In het begin bracht hij de persberichten voor zes kranten nog zelf weg. Daarna ging het jaren per fax, nu geeft hij één druk op de knop en het persbericht gaat naar ruim vijftig contactadressen per e-mail. Dit gaat nu sinds vier jaar zo. Het PR werk noemt Peter 'voorwaarde scheppend', steeds weer contacten leggen en onderhouden. Steeds weer actualiseren en nieuwe contactpersonen benaderen. De pers kan hem altijd bellen en hij belt ook vaak persberichten na, niet alle vijftig natuurlijk, maar wel de belangrijkste. Wanneer het contact gelegd is en er interesse vanuit de media voor een bepaalde activiteit is, bepaalt Peter wie er binnen de club op dat moment het beste een bepaald interview kan houden. Zelf staat hij niet graag op de voorgrond, maar het gaat om het geheel. Na plaatsing van de berichten bedankt hij de pers en geeft hij wat informatie over het verloop van de activiteit.

Bij dialezingen bijvoorbeeld telt hij altijd hoeveel mensen er in de zaal zitten en vraagt hij aan sommige mensen hoe ze wisten van de lezing. Een volle zaal geeft natuurlijk een enorme kick. Dan weet je waar je het voor doet. Het plaatsen van persberichten voor de publiekswandelingen geeft geen kick meer, dat is al jaren hetzelfde en met hetzelfde thema. Daarom zou hij graag wat meer 'feed back' krijgen van onze leden over speciale gebeurtenissen op vogelgebied. Is er iets te melden, geef het door aan Peter, hij is graag bereid er een mooi persbericht van te maken! Het samenstellen en uitdelen van informatiefolders hoort ook bij de Public Relations. Bij alle publiekswandelingen en dialezingen worden deze folders uitgedeeld. Zo weet iedereen bij wie ze te gast zijn en het heeft door de jaren heen al heel wat nieuwe leden opgebracht.

Mocht je interesse hebben om de vacature in te vullen binnen de werkgroep Clubblad / Publiciteit, dan kun je contact opnemen met Peter Noy, telefoon 0413-251691 of pknoy@hetnet.nl.

Bron: Peter Noy

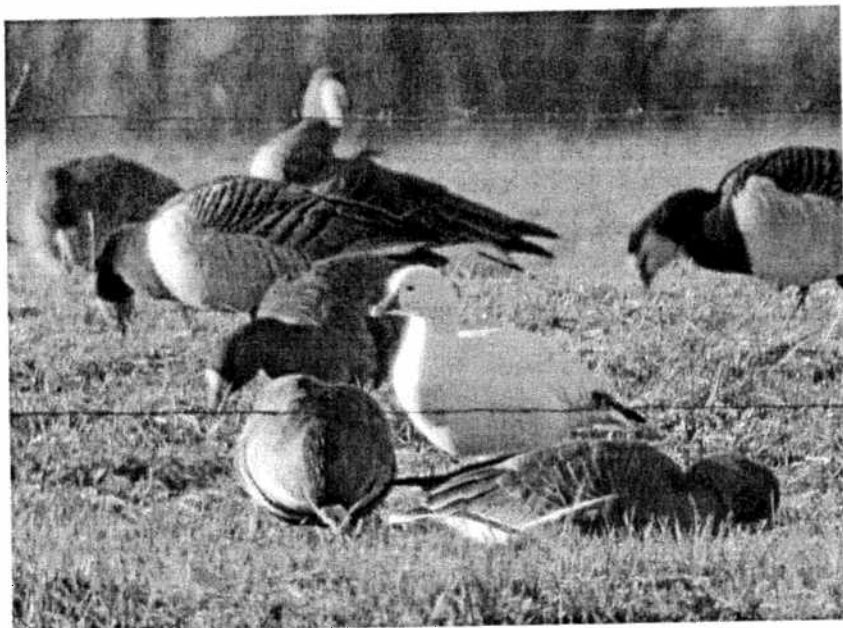
Liesbeth Verkaar



Excursie naar de Kil van Hurwenen

Op zondag 19 december 2004 stonden net voor acht uur vele (negen) mensen bij de Groenhoeve te wachten om naar de Kil van Hurwenen te vertrekken. De Kil van Hurwenen ligt ten oosten van Zaltbommel en ten westen van Hurwenen. Het gebied behoort tot de Bommelerwaard en is in het recente verleden heringericht zodat natuur, recreatie en het veebedrijf samen kunnen gedijen. De Kil is gesloten van 1 oktober tot 1 mei in verband met de vele trekvogels die er dan verblijven.

In het gebied aangekomen treffen we een spiegelgladde dijk en daarnaast een Steenuil bij een boerderij. Een stukje verderop rijden we de dijk af en parkeren aan het begin van enkele plassen. Op de plassen treffen we Kuifeenden, Tafeleenden, Slobeenden, Wilde Eend, Smient, Krakeend, Meerkoet en Fuut aan. In de omringende bossages vinden we Koolmees, Pimpelmees, Spreeuw, Ekster, Vink, Zwarte Kraai, Gaai en Merel. We wandelen een stukje door en komen dan bij het gebied dat afgesloten is. We besluiten om door een weiland te lopen welke omringd is door een groenstrook. In deze groenstrook treffen we vervolgens de Groenling en de Zanglijster aan. Een stuk verder kijken we uit over een verruigd gebied waarin vervolgens de Graspieper zich laat zien. In de omringende bomen zien we de Roek en de Buizerd. Boven het weiland hangt een Torenvalk te bidden.



Vervolgens zien we in een weiland wat verderop een hele verzameling ganzen. Tussen de Grauwe ganzen en de Brandganzen verblijft een heel witte gans (zie foto). Al snel hebben we het over een 'soepgans'. Peter van de Braak merkt op dat we goed moeten opletten of deze witte gans mogelijk zwarte vleugelpunten heeft, in dat geval is het een Sneeuwvangs. Oordeelt u zelf maar wat het is geworden.

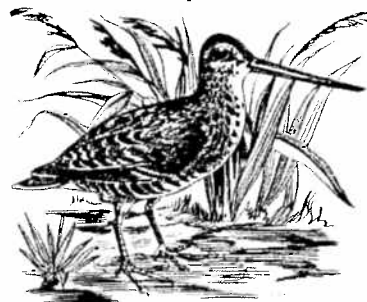
Waarschijnlijk begrijpt u nu wat u heeft gemist op deze mooie zonnige dag in december in de Kil van Hurwenen. Op de terugweg zagen we in de weilanden nog de Ooievaar, Aalscholver, Kokmeeuw, Blauwe Reiger, Kievit, Waterhoen, Nijlgans en er trokken verschillende groepen ganzen over waaronder nog de Kolgans. Op deze mooie dag hebben we toch nog zo'n 34 verschillende soorten vogels waargenomen. Het is jammer dat er maar zo weinig mensen hebben kunnen genieten van deze mooie morgen van de 19^{de} december 2004.

Jacques Raats

Naschrift Redactie: Peter van de Braak gaf, bij navraag op het Internet, aan dat het hier om een 'Rossgans' ging!

Wintertelling Land van Cuijk

Al jarenlang tel ik in de winter voor de werkgroep Land van Cuijk een gebied net over de Middenpeelweg ter hoogte van Landhorst en Wanroij. Ik vind het een prachtige telling, vandaar dat ik er in het Bruujsel iets over schrijf in de hoop dat we dit ook in de gemeente Uden in de winter gaan doen.



Wat wordt er geteld?

De nadruk ligt op de watervogels, de specifieke wintervogels en de stootvogels. Je hoeft dus niet alles te tellen. Het gebied wat ik moet tellen is een vrij groot, open gebied wat het beste te tellen is vanuit een auto. Dit jaar ben ik er op zaterdag 15 en zondag 16 januari mee bezig geweest. Hierbij heb ik enkele leuke soorten waargenomen. Vrijwel meteen zag ik twee Watersnippen in een sloot zitten. Hartje winter blijft dit toch een zeldzame waarneming. Dit wordt bevestigd door het overzicht wat sinds 1988/1989 wordt bijgehouden. Hier komt naar voren dat de meeste jaren er tussen de één en vier exemplaren worden gezien. Alleen het jaar 1995/1996 stak er bovenuit met 21 exemplaren. Of dat dit jaar ook het geval zal zijn weet ik nog niet maar ik betwijfel het. Aan het einde van de dag zag ik bij een visvijver nog de meeste bijzondere soorten bij elkaar. Tijdens een rondwandeling zag ik hier twee foeragerende Goudvinken, een Putter en een Barmsijs. Nu zien we de laatste weken ook in de Maashorst volop Goudvinken, maar het blijft in onze contreien toch altijd nog een zeldzaamheid. Naar mijn mening is op dit moment de terugtrek van de Goudvink al weer begonnen. Ik ben in april 2004 in Finland geweest en heb daar grote aantallen Goudvinken gezien. Waarschijnlijk zijn ze daar al weer op de weg terug naar toe. Ook heb ik gehoord dat er in Nederland op dit moment veel Goudvinken worden gezien die een apart geluid maken wat het dichtste wordt benaderd door Goudvinken uit Japan. Wellicht dus dat er veel exemplaren uit die regio in ons land verdwaald zijn. Als het waar is spreek je toch over Goudvinken die al gauw minstens vijf- tot tienduizend kilometer gevlogen hebben.

De tweede dag zag ik net buiten Wanroij (richting Sint-Anthonis) een IJsvogel langs een sloot zitten. Voor mij was het de eerste keer dat ik hier een ijsvogel zag. Andere jaren heb ik in de omgeving van Stevensbeek geteld waar je elk jaar tussen de twee en drie IJsvogels zag. Jammer genoeg zag ik geen Bonte Kraaien meer. Dit gebied was het enige en laatste gebied in heel het Land van Cuijk en Uden waar nog elk jaar in de winter Bonte kraaien te zien waren. Wel liepen de aantallen elk jaar terug, tot geen meer dit jaar. Misschien is het een uitzondering maar ik denk dat we ze amper meer in onze omgeving zullen zien. Dit is een trend die zich in heel Nederland heeft voorgedaan. Men denkt dat het bijvoeren van de Bonte Kraaien in de Scandinavische landen de reden is dat ze niet meer bij ons komen. Door het voer vervalt immers de reden om nog naar zuidelijke gebieden te vertrekken. In de tabel zien jullie de teruggang van de Bonte Kraai.

Teruggang Bonte Kraai van 1988/89 tot 2003/04

Jaar	88/89	89/90	90/91	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05
Aantallen	22	28	22			9	10			8	5	3	2	7	2	2	0

Opmerking:

In 1991/1992, 1995/1996 en 1996/1997 is het onbekend om hoeveel exemplaren het ging. In 1993/1994 is er niet geteld. Volgend jaar dus zo'n wintertelling bij ons in de gemeente Uden. Ik verheug me er al op.

John Hermans

Piepcursus 2005 voor beginners én gevorderden

Van huis uit heb ik de aandacht voor vogels meegekregen. Ik ben opgegroeid op de boerderij. Hier was vanzelfsprekend veel verbondenheid met de natuur en de zwaluwen nestelden in de schuur. De interesse voor de namen en geluiden van de vogels brachten mij naar de Vogelwacht. Ook liep ik al regelmatig mee met de zondagswandelingen van het IVN en de Vogelwacht. Daarnaast wandel ik vast één keer per week met een vriendin in de Maashorst of bij mij in de buurt, richting Mariaheide/Erp.



Het eerste jaar heb ik deelgenomen aan de basiscursus over vogels. Heel interessant; aan te bevelen voor iedere vogelliefhebber. Daarnaast maak ik zoveel mogelijk wandelingen mee. Omdat ik in de verzorging werk, kan ik niet altijd van de partij zijn. Het jaar daarop heb ik deelgenomen aan de Piepcursus. Voor mij was het op zich al een ervaring om stil te zitten luisteren naar vogelgeluiden. Het enthousiasme van de leden van de Vogelwacht, die de cursus verzorgen, stimuleert je om de vogelgeluiden zelf te leren herkennen.

Om de opgedane geluidenkennis vast te houden is best moeilijk, maar het is iedere keer leuk als je een vogelgeluid zelf herkent, bijvoorbeeld het zanggeluid van een Pimpelmees of de Grote Lijster. Dit jaar heb ik me weer opgegeven voor de Piepcursus. Eerst ben ik begonnen met de cursus voor gevorderden, maar ik had al snel in de gaten, dat een herhaling van de basiscursus meer aansluit bij mijn interesse. Ik ben vooral geïnteresseerd in de vogels rondom huis en in de bossen. Deze vogelgeluiden wil ik eerst goed onder de knie hebben en daarna zien we wel verder.

Ik ben blij dat ik lid ben van de Vogelwacht. Het geeft ontspanning en rust naast de dagelijkse drukte. Het is een gezellige en fanatieke club en dat spreekt me aan. Ik hoop zoveel mogelijk te leren en veel wandelingen mee te lopen.

Truus van Hees



Piepcursus voor gevorderden

Maandag 15 februari is een start gemaakt met een piepcursus voor gevorderden. De cursus wordt op dezelfde avond gegeven als de piepcursus voor beginners. De cursus bestaat uit zes lessen. Naast geluiden wordt er ook veel aandacht aan determinatie besteed. Er is gekozen om vogels te behandelen die we in de omgeving van Uden tegen kunnen komen. Er zijn drie categorieën vogels gekozen: de zangers, steltlopers en piepers. Van de steltlopers en piepers worden hoofdzakelijk de 'roepgeluiden' behandeld. Van de zangers zal voornamelijk de zang behandeld worden. In totaal komen er 36 vogels aan bod.

Na de derde les worden ook de geluiden getest die de meeste in de beginnerscursus gehad hebben. Deze zullen gemixt worden in de al behandelde geluiden uit de gevorderden cursus. Zodoende kunnen we meteen vaststellen hoeveel geluiden van de beginnerscursus zijn blijven hangen. Daar waar nodig kan er nog wat bijgespijkerd worden.

De eerste les begon met een groep van ruim tien personen, dit was boven de verwachting. De laatste les was dit aantal gedaald tot zeven. De lessen worden gekenmerkt door een gezellige sfeer. Alle geluiden worden herhaald in de vervolglesen.

Toy Janssen

Vogel onder de loep... de Torenvalk



Deze keer maar weer eens een vogel die iedereen kent en iedereen al vaak heeft gezien. Waarom? Gewoon omdat het een leuke vogel is om te bekijken en deze een leuk gedrag heeft, wat hem toch wel bijzonder maakt in mijn ogen.

We hebben het dan over de Torenvalk ofwel *Falco Tinnunculus*, een roofvogel met een overwegend roodachtige kleur, puntige vleugels en een zeer lange staart. Een volwassen mannetje heeft een grijze kop en staart en steenrode rug zonder dwarsstreping. Het vrouwtje en juveniel lijken op elkaar, een roestbruine rug en een blauwgrijze kop; stuit en staart met een zwarte eindband. Maar het vrouwtje is van boven duidelijker getekend. Het is de enige roofvogel in Nederland met zoveel rood in zijn verenkleed. Verder is een duidelijk verschil in grootte te zien, het mannetje is kleiner dan het vrouwtje.

De Torenvalk voelt zich goed thuis in de buurt van de mens, zelfs in de stad. Ze broeden tot midden in onze steden en dorpen, in kerktorens en andere gebouwen, hoogspanningsmasten, stallen en schuren, maar ook veel in oude nesten van Eksters en Kraaien. Ook van speciaal opgehangen nestkasten maakt de Torenvalk graag gebruik. Op deze manier is het jaren geleden al gelukt de Torenvalk ook een veel voorkomende bewoner en broedvogel van de boomloze Flevopolders te maken.

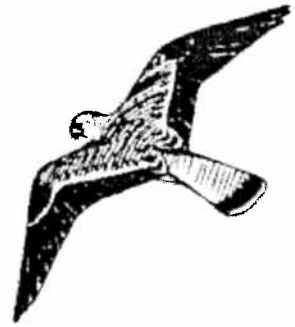
Er worden in april/mei vier tot zes eieren gelegd. Daarop moet hoofdzakelijk het vrouwtje bijna een gehele maand broeden. Ook de jongen blijven na het uitkomen meestal nog wel een maand op de horst. Het vrouwtje zorgt er dan voor dat de jongen warm blijven, het mannetje zorgt voor het culinaire gedeelte. Ook na het uitvliegen worden de jongen nog geruime tijd van voedsel voorzien door beide ouders. Gelukkig gaat het tegenwoordig erg goed met de Torenvalk in Nederland. Het is de meest voorkomende roofvogel op dit moment.



De Torenvalk past zich gemakkelijk aan en voelt zich ook thuis in vrijwel ieder biotoop. Of het nu een uitgestrekte heidevlakte is of een groot bos, ze weten hun kostje wel te vinden. Op het menu staan vooral muizen die veelal "biddend" worden gevangen. Ze kunnen tot wel dertig meter hoogte staan bidden. Bij het bidden vliegt de Torenvalk tegen de wind in met dezelfde snelheid als de wind. Je kunt dus aan een biddende Torenvalk zien waar de wind vandaan komt, hij staat altijd met de kop in de wind. De vogel staat dan stil in de lucht, een kenmerkende positie waarin je de Torenvalk vaak kan zien. Hun gezichtsvermogen is dan ook extreem goed ontwikkeld. Bovendien kunnen Torenvalken urinesporen van veldmuizen waarnemen, waardoor als het ware een spionagekaart met daarop ingetekend allerlei verborgen routes ontstaat in het brein van de Torenvalk. Naast de

genoemde muizen staan ook ratten, kikkers, sprinkhanen, grote kevers en regenwormen op het menu van de Torenvalk.

Vooral langs de (snel)wegen zijn vaak biddende Torenvalken te zien. Wij gebruiken het wel eens al spelletje voor de kinderen tijdens een autorit. "Wie ziet de eerste of de meeste Torenvalken?", weer eens iets anders dan "wie ziet de eerste rode auto?" die het doorsnee gezin als onderwerp heeft van zo'n spelletje. Maar ja, jong gedaan is... precies! Je probeert ervoor te zorgen dat ook de jeugd wat opsteekt over de natuur. Mijn zoontje kent met zijn tien jaar meer vogels en andere dieren dan de gemiddelde Nederlander, dat is toch mooi meegenomen.



Ik wens jullie een fijn voorjaar toe en maak je een autoritje met het gezin, laat dan de kinderen eens Torenvalkjes tellen en let zelf op de weg, dat is wel zo veilig!

Pedro van den Acker

Jubileumwerkdag werkgroep VLU op Kooldert groot succes!

Bijna 40 vrijwilligers actief met vrijwillig landschapsbeheer!

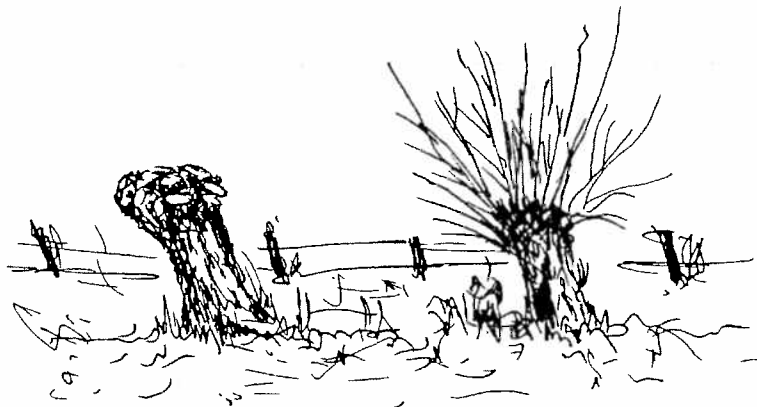
UDEN - De werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (VLU) heeft op zaterdag 15 januari 2005 op Kooldert onder Uden-Zuid een elzensingel teruggezet en wilgen geknot. Dit jaar bestaat de VLU vijftien jaar. Destijds was de eerste werkdag ook op Kooldert. Er waren op deze jubileumwerkdag maar liefst 39 vrijwilligers actief met landschap in de weer.

Een groep van 24 volwassenen heeft samen met Frank van Kalleveen van Staatsbosbeheer tachtig bij tien meter elzensingel terug gesnoeid. De scouting Uotha heeft verder met vijftien kinderen en de bijbehorende leiding tien knotwilgen geknot. Willem Peters, de coördinator van de VLU, sprak van een geweldige werkdag met een zeer goede opkomst: "Dit belooft wat voor de toekomst".

Elzensingels periodiek snoeien

Elzensingels zijn karakteristieke landschapselementen langs sloten en greppels, die je om de acht tot tien jaar terug moet snoeien. Voor allerlei planten en dieren (o.a. sijsjes, struweelvogels, elzenhaantjes) zijn ze van groot belang. Het afzetten er van is nodig om te voorkomen dat de singel holle en onbegroeide plekken krijgt. Nadere informatie over het Udense landschap, kleine landschapselementen en vrijwillig landschapsbeheer is verkrijgbaar bij de coördinator Willem Peters (0413-252529) of bij de subcoördinator Ernest de Groot (0413-251370).

Ernest de Groot



Vogels in onze tuin

Jolanda Rutten is lid van de redactie van het Bruuijsel. Ze is het vak van vogelen nog aan het ontdekken en haar interesse voor vogels gaat voornamelijk uit naar vogels die in de tuin voorkomen. Jolanda is moeder van Daan en Lotte en samen met Carel de trotse bezitter van een grote 'diervriendelijke tuin'. Jolanda schrijft elk kwartaal iets over haar eigen belevenissen in deze tuin. Bezoek ook eens haar website www.cdevink.com, voor prachtige foto's.

Koning winter moet zich bijna gewonnen geven, ook al doet hij dit jaar erg zijn best, toch zal binnenkort de lente het gaan overnemen. Op het moment dat ik dit schrijf ligt er nog een flink pak sneeuw, maar daarnaast zijn de eerste tekenen van de lente al weer overal te zien en te horen. Wat wonen we toch in een prachtig land, de seizoenswisselingen gaan zo snel dat ik elke keer weer verrast ben. Wordt het nu alweer lente?!

Sporen in de sneeuw

Als er sneeuw ligt komt er weer een extra dimensie bij aan de tuin. Je kunt dan namelijk heel eenvoudig de sporen zien van dieren in de sneeuw. Natuurlijk kun je het hele jaar sporen zien van dieren, denk maar aan uitwerpselen, vraatsporen (zoals kapot gepikte rozenbottels), krabsporen (alle bladeren die weer op de stoep liggen terwijl je toch zeker weet dat je ze onder die struik geveegd had) enzovoort. Pootafdrukken zijn meestal alleen te zien op glad en nat zand zoals aan de rand van een poel. Met sneeuw kun je ze echter overal zien. Bij ons in de tuin heb ik heel veel vogelpootjes gezien rondom de voedertafels, maar die zijn moeilijk 'thuis te brengen'. Ik kan het verschil tussen de pootafdruk van een Roodborstje echt niet onderscheiden van die van een Ringmus. Bovendien staan ze allemaal door elkaar en over elkaar heen. Op andere plaatsen in de tuin kon ik sommige sporen wel goed determineren. De pootafdruk van de Fazant was duidelijk te herkennen. Prachtig om te zien waar die statige vogel overal gewandeld heeft. En wat nog mooier is, ik kon zien waar hij gerend had, daar stonden de pootafdrukken duidelijk verder uit elkaar. Ook bijzonder leuk zijn de sporen van de konijnen, die vrolijke springers blijven duidelijk verder van het huis af dan de Fazant. En helaas zag ik ook duidelijk pootafdrukken van een kat. Ook deze buurman of -vrouw schijnt regelmatig kriskras door onze tuin te lopen. Dat vind ik dan persoonlijk weer wat minder leuk om te zien.

Steenuil

Tijdens één van de heldere winternachten lag ik wakker in bed. Ik lag te luisteren of het Daan zou lukken om weer in slaap te vallen nadat hij wakker geworden was van het hoesten. Daan hoorde ik gelukkig niet meer, maar ik hoorde wel iets anders: een aantal lange schelle fluittonen van buiten. Ik vond het geluid niet zo klagend als ik van een uil zou verwachten, maar het moest wel een uil zijn. Welke andere vogel zou er in februari, om drie uur 's nachts, gaan fluiten? Ik



heb nog een tijdje liggen luisteren, maar ben vervolgens weer gaan slapen met de belofte aan mezelf om de volgende ochtend uit te gaan zoeken welke uil het geweest zou zijn... De Steenuil! Het moet de Steenuil zijn geweest, het geluid op de CD klopte precies. Bij navraag bleek dat Steenuilen in deze tijd van het jaar vaak te horen zijn. Ook hoorde ik dat je ze juist bij helder weer vaak kunt horen. Ik kreeg de tip om de volgende avond in de schemering met een CD-speler in de tuin te gaan staan en dan het geluid van de Steenuil te laten horen. Vaak (maar niet altijd) roept zo'n uiltje dan terug! Natuurlijk heb ik dat gedaan, zelfs drie avonden, maar gehoord heb ik hem niet meer...

Snoeien

In een volwassen tuin moet elk jaar wel iets gesnoeid worden. Deze winter hebben we de hoek bij het tuinhuisje onderhanden genomen. Hier stond een hele grote laurier. Nee, eigenlijk stonden er drie laurierstruiken, maar deze waren zo in elkaar gegroeid dat het aan de buitenkant nog maar één struik leek. Deze struik was inmiddels zo groot geworden dat hij helemaal over het gazon heen groeide en daar was het gazon dus verdwenen. Verder werden alle struiken die er omheen stonden helemaal aan de kant gedrukt.

Een laurier is een wintergroene struik die, als je hem nooit snoeit, in het midden kaal is en aan de buitenkant een dicht bladerdek heeft. Voor vogels biedt de struik vooral beschutting. Tegen de schemering hoor ik regelmatig vogels 'ruziën' om het beste plekje in onze laurierstruiken. Verder heeft de struik niet zoveel natuurwaarde, weinig insecten, geen lekkere bessen, geen doornen en in de winter geen dicht bladerdek eronder omdat hij z'n bladeren niet verliest. Omdat er in onze tuin voldoende van deze struiken aanwezig zijn hebben wij besloten om dit exemplaar maar helemaal te verwijderen. We hebben de hele struik, met wortel en al, uit de grond gegraven en afgevoerd. Het snoeien en rooien hebben 'de mannen' gedaan, maar het afvoeren was mijn werk. Ik heb elke dag een aantal takken weggesleept en op een grote stapel gelegd bij de paddenpoel. Daar is het nu een mooie windkering geworden en bovendien een zeer geschikte natuurlijke houtstapel voor allerlei dieren. Hier kunnen vogeltjes in broeden en voedsel zoeken, egels in overwinteren, vlinders uit de wind vliegen en konijnen zich in verstoppen bij naderend onheil. Dus eigenlijk heeft deze struik nu meer te bieden dan toen hij nog leefde...

Dit jaar gaan wij geen grote snoei- of opruimacties meer houden in onze tuin. We hebben voorgaande jaren geleerd dat je dit vooral in de winter en niet in het voorjaar moet doen. Want... in het voorjaar is de kans groot dat je een vogelpaartje verstoort. Zo heb ik al eens een stapel snoeihout te laat opgeruimd en toen bleek er een Heggemus een nestje met drie eieren in te hebben. Ook hebben we al eens een plaat weggehaald in een oud schuurtje wat we wilden verbouwen, daar zat een nestje van een Boomkruiper achter. Dus mocht je zelf nog een stapel snoeihout willen verplaatsen, een vervallen rommelhoekje willen opruimen of een oud schuurtje af willen breken, nu kan het nog, maar in het broedseizoen moet je dit soort acties niet meer doen. En het broedseizoen begint al eerder dan je denkt!!



Naderende lente

Ondanks dat de ontluikende bloemknopjes allemaal onder de sneeuw zitten ben ik me er toch erg van bewust dat de lente voor de deur staat. Dat hoor ik namelijk aan de vogels. Steeds meer soorten laten hun zang horen. Eerst hoorde ik de Mezen, de Winterkoning en de Heggemus, daarna kwamen het Roodborstje en de Groenling en de laatste tijd hoor ik steeds vaker de Vink slaan. De vinkenslag zit aan het einde van het liedje, maar deze moet hij eerst even oefenen. Dus elk voorjaar hoor je eerst alleen het beginstukje en later komt die slag er pas bij. Ikzelf durf pas met zekerheid te zeggen dat ik een Vink gehoord heb als hij die slag erbij doet. Maar als hij dat dan ook doet, vind ik dat geweldig. Het blijft genieten om een vogel enkel aan zijn zang te kunnen herkennen. En gelukkig zijn dat er steeds meer!

Jolanda Rutten

Bijzondere Waarnemingen

Hierbij de opsomming van de bijzondere waarnemingen van begin november 2004 tot en met begin februari 2005. Vanwege de vele waarnemingen die deze winter zijn gedaan heb ik een beperkte selectie gemaakt. Alle overige waarnemingen zijn te vinden op onze website.

Deze winter hebben we in Nederland toch weer diverse leuke invasies mee kunnen maken. Helaas hebben enkele soorten zoals de Pestvogels Uden niet bereikt terwijl heel Nederland vol zat. Dat was tot afgelopen zondag 6 maart 2005. Maar liefst 35 Pestvogels hebben zich tegoed gedaan aan bessen van de Gelderse Roos op de hoek van de Hoevenseweg/Industrielaan. Helaas kregen we de melding pas maandagochtend binnen, diverse vogelaars zijn er direct naar toe gegaan. Maar de bessen waren verdwenen en de Pestvogels gevlogen. Aantallen van wel liefs 250 in Enschede tot 150 in het zuidelijkste puntje van Nederland, Vaals werden er gezien.

Maar welke soort we wel mooi te zien en horen hebben, waren de Goudvinken. Zelfs met de jeugdgroep hebben we deze prachtig door de telescoop kunnen bewonderen. Ze deden zich te goed aan de knoppen van de bomen, voornamelijk op berken. Ook erg bijzonder was de Zeearend die overvliegend is waargenomen door John Hermans. Dit is toch een soort die iedereen wel bovenaan zijn lijstje heeft staan.



Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586.
E-mail: vogelwachtuden@lycos.nl of voor waarnemingen waarneming@vogelwachtuden.nl

Datum:	Aantal:	Soort:	Locatie:	Waarnemer:
06-11-2004	1	Blauwe Kiekendief	Maashorst, telpost	Toy Janssen
14-11-2004	15	Kruisbek	Maashorst	Peter van de Braak
21-11-2004	1	Sneeuwgors	Maashorst	Toy Janssen
25-11-2004	2	Houtsnip	Geerbosch,	Thijs Fijen
11-12-2004	14	Kruisbek	Maashorst	Toy Janssen
16-12-2004	1	IJsvogel	Erp	Vogelwacht Uden
25-12-2004	2	Bokje	Maashorst	Vogelwacht Uden
09-01-2005	1	Zeearend	Princepeel	John Hermans
09-01-2005	1	Slechtvalk	Keldonk,	Vogelwacht Uden
12-01-2005	1	Klapekster	Maashorst, Munse heide	Vogelwacht Uden
14-01-2005	20	Kruisbek	Maashorst	Peter van de Braak
15-01-2005	7	Goudvink	Slabroek	Jeugdvogelwacht
16-01-2005	9	Noordse Goudvink	Maashorst, Grensweg	Peter van de Braak
23-01-2005	1	Bonte Kraai	Keldonk	Ton Hermans
26-01-2005	2	Grote Gele Kwikstaart	Uden, Sportpark	Jan Verhoeven
30-01-2005	250	Rietgans	Odiliapeel	Carel van de Sanden
04-02-2005	5	Appelvink	Uden	Martin de Jager
05-02-2005	1	Roerdomp	Haren	Toy Janssen
06-02-2005	3	Bokje	Maashorst	Vogelwacht Uden
06-02-2005	1	Kleine Bonte Specht	Maashorst	Toy Janssen
06-02-2005	1	Appelvink	Maashorst	Vogelwacht Uden
08-02-2005	1	Ooievaar	Veghel	Thijs Fijen
08-02-2005	1	Klapekster	Nistelrode	Vogelwacht Uden

08-02-2005	7	Noordse Goudvink	Maashorst	Peter van de Braak
13-02-2005	1	Bokje	Maashorst	Toy Janssen
13-02-2005	1	Witkoppige Staartmees	Veghel, Geerbosch	Thijs Fijen
13-02-2005	1	Kleine Barmsijs	Maashorst	Toy Janssen
22-02-2005	1	Houtsnip	Uden	Sandra van de Burgt
27-02-2005	1	Houtsnip	Uden	Vogelwacht Uden
27-02-2005	1	Grote Gele Kwikstaart	Keldonk	Ton Hermans

Teruggang Klapseksters

Klapseksters zijn als broedvogel verdwenen uit Nederland. Gelukkig zien we deze prachtige vogel toch nog steeds in Nederland tijdens de trek. Dit zijn exemplaren uit Zweden. Ook bij ons in de Maashorst zie je op de heidegebieden nog elk jaar Klapseksters. Het blijft telkens een mooie waarneming om deze licht gekleurde vogels boven in een boompje te zien zitten op de Kanonsberg of de Drie Vennen.

Wanneer zie je Klapseksters?

Sovon doet al jarenlang onderzoek naar Klapseksters. Hieruit blijkt dat de vroegste Klapseksters eind september in Nederland aankomen en de laatste exemplaren verlaten ons land eind april. Er is sprake van twee piekperiodes, één in oktober en één in maart. Dit houdt dus in dat veel exemplaren nog zuidelijker dan Nederland overwinteren. Toch blijven er ook een aantal in de winter in Nederland maar ze vertonen dan iets ander gedrag, waardoor ze minder gemakkelijk worden gezien. Zo zitten ze in het najaar en voorjaar dikwijls op een vaste plaats in de top van een boom of struik maar in de winter vliegen ze veel meer rond op zoek naar voedsel.

In Nederland zie je de Klapseksters nog voornamelijk op de heidevelden in de oostelijke helft van Nederland. (Drenthe, Veluwe, Noord-Brabant en Limburg). Toch zie je dat ook deze winterpopulatie lang niet meer de aantallen heeft dan enkele decennia geleden. Toch is dit opmerkelijk omdat de Zweedse populatie vooruit gaat in aantallen. Waarschijnlijk is de oorzaak de achteruitgang van ons agrarisch cultuurlandschap. Hier zag je tientallen jaren geleden nog veel Klapseksters maar tegenwoordig zie je dat de Klapseksters haast uitsluitend worden waargenomen op grote open heidegebieden.

Op dit moment zie je dat er nog maar net meer dan honderd exemplaren in Nederland wordt waargenomen. Het elk jaar zien van Klapseksters in de Maashorst is dus een zeldzaamheid wat je in de meeste gebieden in Nederland niet meer zult zien. We moeten er dus voor zorgen dat deze natuurwaarde niet nog verder achteruit gaat want dan ziet het er somber uit voor de waarnemingen van Klapseksters in Nederland.

John Hermans



'Dooier' JeugdVogelwacht

Een hele eigen identiteit hebben ze. De leden zijn geen individuen meer, JeugdVogelwacht Uden is een volwaardige groep. Denk niet dat ik over een stelletje kinderen praat. Deze groep jongeren houdt u niet zomaar voor de gek. Bijzondere soorten als Klappekster, Goudvink en Kerkuil hebben zij al gezien. Over hun ervaringen vertellen ze graag zelf.

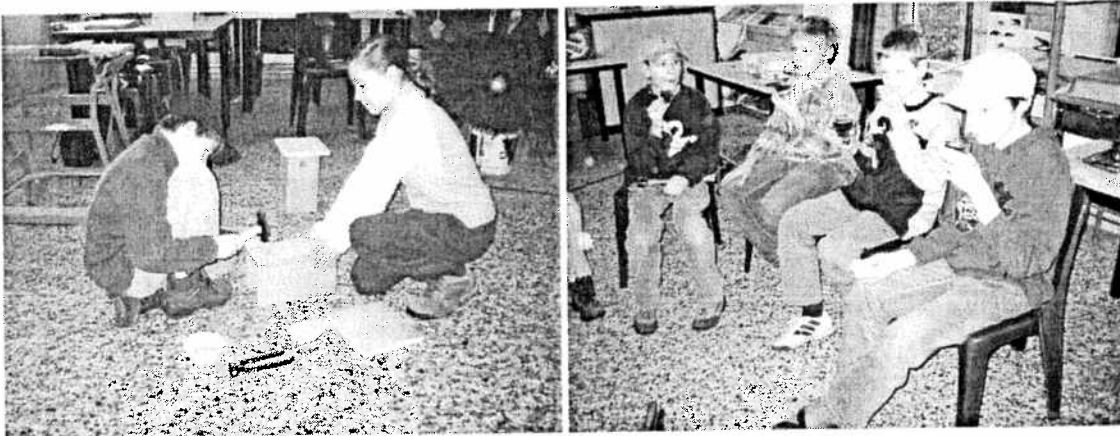
Nestkasten (18 december 2004); door Jorik Smits

We gingen op de Groenhoeve nestkasten (vogelhuisje) maken.

De planken waren al op maat gezaagd dus we hoefden ze alleen nog maar in elkaar te timmeren en te schuren.

Daarna boorden ze nog een gaatje achter in om hem op te hangen.

Je mocht er allemaal eentje mee naar huis nemen en de rest dat overbleef (en nog wat anderen) gingen we ophangen bij het natuurpad naast de Groenhoeve en we gaven ze een goede plek.



Wintergasten (15 januari 2005); door Peter van de Braak

Welke vogels komen in de winter naar Nederland, en waarom? Om dat te begrijpen gaan we de wintergasten in de Maashorst bekijken. Enkele soorten die we die ochtend prachtig gezien hebben zijn; Noordse Goudvink, wel zeven stuks bij elkaar, waaronder één mannetje. Kruisbekken, enkele roepende Kruisbekken kwamen mooi overgevlogen. Het kuikengeluid was goed te horen. Klappekster, deze wintergast is toch een trouwe gast van het gebied 'de drie vennen'.



Goudvink

Uilen (19 februari 2005); door Stijn van Gils

Iedere maand trekt de jeugdgroep van Vogelwacht Uden e.o. er op uit. Deze maand met als onderwerp 'Uilen'. De groep vertrok vanaf de 'Bedafse Bergen'. Vlakbij dit natuurgebied, in een boerenschuur, broedt elk jaar een Kerkuil. Ook de steeds zeldzamer wordende Steenuil broedt in de buurt.

Bedafse Bergen

Acht enthousiaste jeugdvogelwachters struinen eerst de Bedafse Bergen door. Hier zullen ze de Kerkuil zeker niet ontdekken, deze vogel moet het hebben van open gebieden, maar de Ransuil komt hier wel voor. Onderweg wordt gekeken en geluisterd naar alle vogels die er zitten. Omdat het thema van vandaag 'Uilen' is wordt er onderweg gesproken over de uilen die in Nederland voorkomen. Bovendien wordt er gezocht naar sporen van uilen zoals uitwerpselen en braakballen.

Het spannende moment

Langzaam komt de boerderij dichterbij, samen met de bewoners lopen ze naar een lege schuur. "Hier moet de kerkuil zitten", fluistert een ervaren begeleider. Steeds stiller sluipen de leden dichterbij. Dan ineens vliegt er geruisloos een prachtige grote witte vogel weg, de Kerkuil. Ademloos staan ze te kijken.



De nestkast: "Nog erger dan bij de Tokkies"

Na deze bijzondere ontmoeting wordt de woning van de kerkuil bekeken. Eens in de zoveel tijd moet deze nestkast geïnspecteerd en schoongemaakt worden. De jonge vogelliefhebbers zijn niet onder de indruk van deze woning: "Het is nog smeriger dan bij de Tokkies", merkt een lid op.

Steenuil

Bij dezelfde boerderij wordt een nieuwe nestkast opgehangen, deze is voor de Steenuil. Dit kleinste uiltje van Nederland is in de buurt wel te vinden, maar broedt hier nog niet. Hopelijk wordt de nieuwe nestkast snel ontdekt. Het zou toch fantastisch zijn als we volgend jaar de Steenuil kunnen bezoeken met de jeugd. Zeker omdat het op dit moment niet zo goed gaat met dit uiltje.

Algemene informatie

- Iedere derde zaterdag van de maand;
- Van 9.00 uur tot ongeveer 11.30 uur;
- Altijd lekker buite;
- Geen schoolse opdrachten;
- Kleding blijft niet altijd schoon.

Kent u kinderen die in dit rijtje passen?, ze zijn welkom. Meer informatie is te vinden op www.vogelwachtuden.nl (klik op 'werkgroepen' en dan op 'jeugd'). Vanaf deze site kunt u meteen 'Het Ei' downloaden. In deze juniorversie van 'Het Bruujssel' vindt u alles over vogels, natuur en de jongeren. Natuurlijk mag u mij ook altijd bellen voor meer informatie op mobiel nummer: 06-23847599.

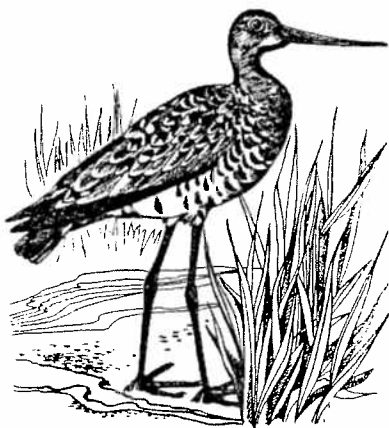
Stijn van Gils

Vogelen in Marokko

Via Eco Tourist Services heb ik in december 2004 een vogelreis meegemaakt door Marokko. Hierbij was ik niet de enige persoon binnen de Vogelwacht. Truus en Joop Bergsma en Maria en Henry van de Heuvel hebben de eerste reis, begin december meegemaakt. Henk van den Acker en ik (John) de tweede reis (half december) omdat er al zo veel personen geboekt hadden.

Dit is een verslag van de tweede reis.

Vogelen in december in Marokko is zalig. Het is langs de kust dan nog altijd zo'n twintig graden warm, een grote tegenstelling dus met Nederland. We zijn begonnen in Agadir. Hier langs de kust monden diverse riviertjes uit in de oceaan. Je ziet hier dus veel overwinterende steltlopers, mijn favoriete vogelgroep.



Pal langs het paleis van de koning ligt een wadachtig gebied waar je veel Grutto's ziet. Ook waren nog honderden Ooievaars aanwezig, die normaal gesproken zuidelijker overwinteren. Dit lag, denk ik, aan de sprinkhanen die op dat moment volop in Agadir aanwezig waren. Miljoenen exemplaren zag ik de eerste dag die omstreeks twaalf uur 's middags plotseling allemaal richting binnenland vlogen. Pas op het eind van de reis, tegen de Algerijnse grens, zagen we weer behoorlijke aantallen sprinkhanen. Verder zagen we nog vele andere steltlopers zoals Bontbekplevier, Zilverplevier, Bonte Strandloper, Kleine Strandloper, ook enkele eendensoorten zoals de zeldzame Marmereend, Pijlstaart en Bergeend.

's Middags zijn we langs de kust iets noordelijker gegaan. Hier kom je bij Cap Rhir, dit zijn kliffen die vijftig tot honderd meter boven de oceaan uitsteken. Het doel van dit bezoek was om de zeldzame Heremiet-ibis te aanschouwen. Hier leven op de hele wereld nog maar enkele honderden exemplaren van en dat is alleen nog maar op deze plaats (men is wel bezig om ze weer terug te krijgen in Turkije). We werden gul beloond want we hebben ongeveer tweehonderd exemplaren gezien, dus zo ongeveer de gehele populatie.

De tweede dag zijn we nog iets zuidelijker gegaan naar Oud Massa. De reden van dit bezoek is vooral de Zwartkruin-tsjarga die hier zijn meest zuidelijke verspreiding heeft. Het is een opvallende eksterachtige vogel die we dan ook snel zagen. Voor mij waren het toch wel andere vogels die het hoogtepunt vormden. Zo stond ik enkele meters van een Draaihals af, zagen we prachtig een Havikarend en een Visarend. Ook een Lepelaar met kleurring vind ik een mooie waarneming omdat je er zo achter kunt komen waar de vogel vandaan komt. Ik had de hoop dat de Lepelaar uit Nederland kwam maar uiteindelijk bleek dat de Lepelaar is gerind in Zuid-Spanje (zie wetenswaardigheden).

Voor mij is de kuststreek nog het interessantste van heel Marokko omdat je hier veel overwinterende vogels uit onze contreien kunt tegenkomen. Hierbij moet je denken aan Witte en Gele Kwikstaart, Roodborsttapuiten, Tjiftjafs (vele duizenden), Graspiepers, Zwarte Roodstaarten en nog een enkele Boerenzwaluw. Zelfs een Huiszwaluw heb ik nog gezien maar de meeste zwaluwen overwinteren toch nog wat zuidelijker.

De verdere reis bestond uit het van links naar rechts doorkruisen van Marokko, tussen de Hoge Atlas (berggebied) en de Anti Atlas door. Het betekent dat je in steeds drogere gebieden terecht komt, waarbij je zelfs eindigt in de woestijn. Hier heb je veel specifieke Marokkaanse vogels zoals Atlasgrasmus, Rouwtapuit, Roodstuittapuit, Witkruintapuit. Ook de leeuweriken zijn in dit soort droge gebieden volop vertegenwoordigd. Zo kom je overal Kuif- en Theklaleeuwerik tegen. In de steenwoestijnen zie je soorten als Temmincks Strandleeuwerik, Woestijnleeuwerik, Rosse Woestijnleeuwerik en Witbandleeuwerik. Leuk om te zien, maar die Tjiftjaf die ik midden in de woestijn in een klein struikje tegenkwam maakte op mij meer indruk.

Ook interessante waarnemingen waren de diverse roofvogelsoorten. Van dichtbij zagen we twee Grijs Wouwen, diverse Arendbuizerden (een echte woestijnvogel) een Barbarijse Valk, een Lanner Valk en een Slechtvalk. De Lanner Valk en Barbarijse Valk lijken veel op elkaar maar we hebben de vogels van zo dichtbij kunnen waarnemen dat elk detail zichtbaar was. Dit lukt je maar af en toe bij een bezoek aan Marokko. Zoals gezegd ben je de laatste dag in een stukje zandwoestijn, zeg maar het begin van de Sahara. Hier kom je de Woestijnmus tegen. Het is zo'n mooie licht gekleurde mus dat je af en toe denkt dat het één of ander exotische vogel is.

Al met al de moeite waard om in december vogels te gaan kijken in Marokko. Je kunt dit naast het genieten van de cultuur van dit land heel goed doen. Informeer maar eens bij Eco Tourist Services als je interesse hebt.

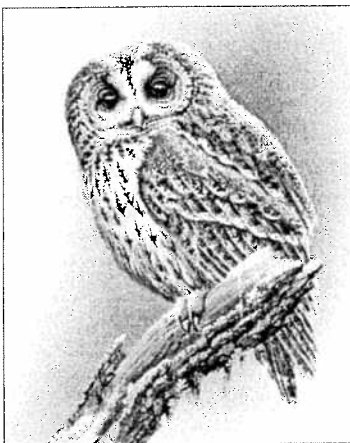
John Hermans



Uilenexcursie in de Maashorst

Twaalf vogelwachters stonden vrijdagavond 25 februari j.l. om acht uur klaar bij het Bezoekerscentrum om in het donker de natuur in te trekken. De week ervoor had Jan-Willem met een groep van dertien leden ook al gewandeld, maar toen was het erg slecht weer en zijn ze na een uurtje weer naar huis gegaan. Nu in de herhaling dus.

Gelijk met ons vertrok een groepje IVN gidsen, die gingen voorwandelen voor de volle maanswandeling van de volgende dag, maar gingen de andere kant op. Al vrij snel liet John het geluid van de Steenuil horen op de draagbare CD-speler die hij had meegenomen. In een boerderij in de buurt van het Bezoekerscentrum is al verschillende keren een Steenuil waargenomen. Het geluid klonk ver door in de stille nacht, daar kan je als Steenuil niet omheen. Helaas hoorden we geen antwoord op het gemiauw uit de CD. Vogels zetten hun territorium af door zingen of roepen. Hierbij laten ze weten aan andere mannetjes van dezelfde soort: 'dit is mijn gebied, maak dat je wegkomt!' Als er dan een geluid van een soortgenoot in bijvoorbeeld een Steenuilenterritorium klinkt (weet die vogel veel dat die van een cd komt), zal de vogel reageren door terug te roepen. Deze methode wordt ook gebruikt bij het inventariseren. Dit moet je natuurlijk niet te vaak doen, anders zou je de vogels verstoren.



Dus maar verder gelopen. Je moest goed kijken waar je liep, want het was een bewolkte avond, dus geen licht van de maan. Gelukkig was het niet koud, bijna geen wind en nauwelijks nachtvorst. Het was behoorlijk nat in het bos en hier en daar lagen nog sneeuwresten die mooi oplichtten in het donker. Zo 's nachts in het bos geeft toch een aparte sfeer, de silhouetten van de bomen zijn dan mooi zichtbaar en dan die stilte.....nou ja er werd natuurlijk wel gepraat. Je kunt nu eenmaal geen drie uur stommetje spelen met elkaar.

In de buurt van het Slingerpad liet John maar weer eens de Bosuil horen. En waarachtig... in de verte kon je de Bosuil horen roepen. Het vrouwtje van de Bosuil maakt een heel ander geluid dan het mannetje. Het mannetje maakt het bekende geluid, oehoe en klinkt een beetje mysterieus, maar het vrouwtje zegt meer 'kliewiek'. Heel apart. Wij hoorden het mannetje roepen. We hebben nog geprobeerd om dichterbij te komen, maar hij ging steeds verder van ons af. Je moet trouwens wel oppassen, soms kunnen Bosuilen zo fel reageren op de 'rivaal' dat ze je aanvallen. Bosuilen kunnen in februari al jongen hebben, ze baltsen dan al in december en leggen in januari hun eieren. De jongen hebben dan de hele lente en zomer om het jagen te leren, voordat de volgende winter invalt en de prooien schaarser worden.

We liepen over het begrazingsgebied, ook erg apart in het donker. Af en toe kwamen we een Schotse Hooglander tegen, die rustig lag te herkauwen. Vanaf de Udense Dreef weer richting Bezoekerscentrum liepen we langs een bosrand. Toen John de Ransuil liet horen, konden we heel in de verte een Ransuil horen antwoorden. Dus toch twee van de drie soorten die op ons verlanglijstje stonden, hebben we gehoord. Bij het Bezoekerscentrum nog een keer geprobeerd de Steenuil tot roepen te verleiden, maar helaas, alleen stilte. Na een kleine drie uur wandelen, konden we die avond heerlijk slapen na al die buitenlucht.

Hierna volgt wat informatie over de twee uilen die we gehoord hebben. Deze informatie komt van de roofvogel- en uilententoonstelling, die we met ons jubileum gehouden hebben.

Liesbeth Verkaar

De Bosuil

Herkenning

De Bosuil is ongeveer net zo groot als de Ransuil, hij lijkt er op. Hij heeft echter geen oorpluimen, maar vergeleken met de andere uilen een opvallende grote, ronde kop. Ook de geheel zwarte ogen onderscheiden hem van de Ransuil (geel-zwarte ogen). De bovendelen van de Bosuil variëren van warm bruin tot grijsachtig. Tijdens de vlucht zijn de witte schouderstrepen op de bovenvleugels goed te zien. De onderdelen zijn geelbruin van kleur, bezet met grote donkere strepen. Ook de Bosuil is alleen 's nachts actief, zodat waarnemingen zeldzaam zijn. Wel is de Bosuil te herkennen aan de roep die hij voortbrengt. Dit is het bekende 'oe-hoe-hoe' geluid wat bij veel griezelfilms op de achtergrond te horen is.



Omgeving

Bosuilen voelen zich het beste thuis in oude loof- en gemengde bossen, maar ook parklandschappen. Ze kunnen zich ook prima handhaven in beukenlanen, in naaldbossen, in hoogstamboomgaarden, houtwallen en knotwilgen. Essentieel is de aanwezigheid van oude holle bomen en een gevarieerd aanbod van prooien. Als standvogel bij uitstek, verlaat een volwassen Bosuil zelden zijn territorium. In Nederland is de Bosuil aan het uitbreiden. Hierbij speelt de ouderdom van bosgebieden een grote rol. Vroeger broedde de Bosuil uitsluitend in bosgebieden die al minstens honderd jaar aanwezig zijn. In deze bossen zijn voldoende grote gaten te vinden, waar een Bosuil in kan broeden. In onze omgeving had je vroeger veel heidegebied, wat in de jaren dertig ontgonnen is en hier en daar beplant is met bossen. Deze bossen beginnen nu een leeftijd te krijgen, waar de Bosuil zich in thuis voelt. De laatste jaren zien we bij ons in de omgeving ook een gestage groei van het aantal broedende Bosuilen. Door het hangen van zogenaamde Bosuilenkasten (grote kast met een grote invliegopening), kun je de Bosuil helpen in gebieden waar broedgelegenheid ontbreekt.

Voedsel

Zoals de naam al aangeeft jaagt de Bosuil hoofdzakelijk in de bossen. Dit in tegenstelling tot de andere uilen die allemaal in het open land jagen. Blijkbaar is het in een bos moeilijker voedsel zoeken. De Bosuil is daarom veelzijdiger in zijn prooi-soorten dan de andere uilen. Niet alleen muizen, maar ook vogels, kleine knaagdieren en insecten behoren tot het voedsel van een Bosuil. Meestal vangen ze hun prooien vanuit een uitkijkpost.

Broeden

De Bosuil legt meestal eind maart twee tot vier eieren, niet zelden zie je dat een Bosuil in februari al begint met het leggen van eieren. Het vrouwtje begint meteen na het eerste ei te broeden. Het broeden duurt 28 tot 30 dagen voor het eerste ei uitkomt, waarbij het mannetje het voedsel aandraagt. Na drie weken gaan beide ouders jagen om de jongen te voeren. Na 32 tot 37 dagen vliegen de jongen uit. Ze verlaten in het najaar het ouderlijke territorium op zoek naar een gebied waar een oude vogel is gestorven of waarbij ze zelf een territorium kunnen vestigen. Op deze zwerftochten komen ze zelden verder dan twintig kilometer van de geboorteplaats. Vinden ze geen geschikte plek, dan sterven velen nog voor de winter.

Aantallen in Nederland

Broedden er in 1973-1977 nog maar 2500 tot 3000 paren Bosuilen in ons land, nu zijn dat er 4500 tot 5500, bijna een verdubbeling dus.

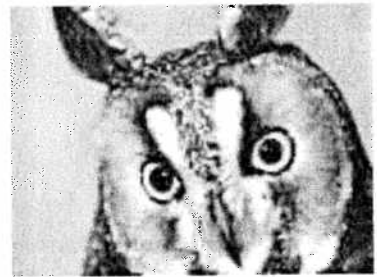
Aantallen in onze omgeving

Volgens de laatste inventarisatiegegevens hebben er in 2002 vijf paartjes Bosuilen in de Maashorst gebroed en één net buiten de grens van de Maashorst.

De Ransuil

Herkenning

De Ransuil is gemakkelijk te herkennen aan de zogenaamde oorpluimen boven op zijn kop. Dit zijn echter geen oren, die zitten net als bij de kerkuil achter de hartvormige krans. Met de pluimen geeft de Ransuil zijn gemoedstoestand aan. Indien er onraad of gevaar dreigt, dan zet de Ransuil zijn pluimen recht overeind. Voelt de Ransuil zich op zijn gemak, dan liggen de pluimen plat op zijn kop. De Ransuil is 36 centimeter groot, heeft een oranjebruine hartvormige krans met oranjezwarte ogen. Opvallend hierbij is een witte x-tekening tussen de ogen. De bovendelen zijn roestgeel en grijsbruin gestippeld, waarbij een iets donkere polsvlek zichtbaar is. De onderdelen zijn isabelkleurig met daartussen donkerbruine kruisvormige vlekken. De Ransuil is alleen 's nachts actief. Half februari laat het mannetje een goed herkenbaar 'hoe' geluid horen. Dit is echter een zwak geluid, waardoor je de Ransuil bij inventarisaties dikwijls mist. Wel hoor je in juni/juli de jonge Ransuilen 's nachts roepen. Hiermee geven ze aan, waar de ouders het voedsel naar toe moeten brengen. Dit is een zeer luidruchtig geluid (klagend ie-ie). Zo kom je er vaak in juni achter waar Ransuilen gebroed hebben.



Omgeving

De combinatie van bossen om te broeden en te roesten (overdag schuilen) en een open terrein met veel woelmuizen om op te jagen, bepaalt de levensomstandigheden van de Ransuil. Er is bij de Ransuil een duidelijke voorkeur voor het broeden in naaldbomen. Hierbij maken ze gebruik van oude ekster -of kraaiennesten. Als blijkt dat er in een geschikt bos weinig van dergelijke nesten aanwezig zijn, kun je door middel van een gevlochten wilgenmat de Ransuil aan een broedgelegenheid helpen. In de Maashorst kom je de Ransuil regelmatig tegen, maar ook hier geldt dat door de nachtelijke leefwijze het moeilijk is om hem te zien te krijgen. De beste tijd om een Ransuil te zien is de winter. Veel jongen en trekkende Ransuilen uit de Scandinavische landen verzamelen zich dan op gemeenschappelijke roestplaatsen. Dit zijn meestal naaldbosjes in de buurt van open vlakten, zoals heideterreinen, maar ook weilanden. Hier zitten Ransuilen overdag in groepen van 5 tot 25 exemplaren stil in de bomen. Door de hoeveelheid braakballen die op de grond liggen, wordt je vaak opmerkzaam gemaakt op de aanwezigheid van Ransuilen. Deze roestplaats wordt meestal jaren achtereen gebruikt. In maart verlaten de Ransuilen deze roestplaatsen.

Voedsel

De prooien variëren sterk van plaats tot plaats. In sommige gebieden grijpt de Ransuil veel vogels van hun zitplaats af. Ook heeft men paartjes Ransuilen samen zien jagen, de één jaagde vogels op en de ander greep deze. Kleine knaagdieren vormen in de meeste gebieden de voornaamste prooi. De cyclische veranderingen in de populatie van deze knaagdieren hebben invloed op het aantal Ransuilenjongen. In jaren, rijk aan knaagdieren, nestelen meer uilen, worden er meer eieren gelegd en zijn er meer jongen.

Broeden

De Ransuil legt eind februari, begin maart meestal vier tot vijf witte eieren. Het vrouwtje broedt alleen de eieren uit, dit duurt 25 tot 32 dagen. Na het broeden blijft het vrouwtje ook de jongen voeren, met voedsel dat door het mannetje wordt aangeleverd. De jongen zijn mooie witte, ronde donsbolletjes, die toch niet zo weerloos zijn als ze eruit zien. Bij gevaar kunnen ze op hun rug vallen, waarbij de scherpe klauwen menige tegenstander ze rechtsomkeer laat maken. Een andere manier is om net te doen alsof je dood bent, wat ook vaak helpt. Na ongeveer 25 dagen vliegen de jonge Ransuilen uit.

Aantallen in Nederland

In Nederland broedden er in eind jaren zeventig nog ongeveer 7.000 tot 10.000 paren. Nu is dat aanzienlijk minder, hooguit 5.000 tot 6.000 broedparen.

Aantallen in onze omgeving

Volgens de laatste inventarisatiegegevens broeden er 16 Ransuilenpaartjes in de Maashorst (2002).



De Kleuter is er klaar voor!

Het is een groot aantal jaren stil geweest op de Kleuter. Maar onder bezielend initiatief van Joop Bergsma is een heuse oeverzwaluwenwand opgericht en hebben we de Kleuter weer onder de aandacht gebracht bij de Gemeente, Visvereniging en Vogelwacht. Diezelfde wand is door een tiental noeste leden van de Vogelwacht zaterdag 19 februari weer gereed gemaakt voor de Oeverzwaluwen die over enkele weken weer terugkeren in ons land.



De oeverzwaluwenwand is in het vroege voorjaar van 2004 aangelegd, maar er heeft vorig jaar helaas geen zwaluw in gebroed. Wellicht was het nog allemaal te nieuw. Toen eind maart 2004, door kinderen van Basisschool de Springplank tijdens de Nationale Boomfeestdag, de beplanting is aangelegd vlogen de zwaluwen wel al verkennend rond. De gehele wand is zo'n tachtig meter lang en bestaat uit een grondnam die aan de waterkantzijde een steil talud heeft.

We hebben dit talud, wat op enkele plaatsen was ingezakt, gerepareerd. De reparatie is op twee manieren gedaan. De helft van de oever, welke ruim twee meter hoogte is, is zo steil als mogelijk afgestoken met de schop en het vrijgekomen zand is op de grondnam gestort. De andere helft hebben we over een hoogte van één meter de oever nagenoeg recht afgestoken en het zand laten liggen. Van nature treffen we Oeverzwaluwen aan in de steile oevers van snelstromende beken in Limburg, die jaarlijks een beetje afkalven. Deze oevers hebben een wisselende hoogte van een halve meter tot meer dan twee meter.

En verder

Op een drietal andere oeverdelen van de Kleuter heeft in januari de gemeente, op aanwijzen van de werkgroep VLU, de oevers aangepast door het onderwaterdeel van deze oever veel vlakker te maken. Op veel plaatsen is de wateroever van de Kleuter erg steil en dus meteen heel erg diep. Door het riet weg te nemen en deze oevers over een grotere breedte ondieper te maken kunnen waterplanten zich hier beter vestigen en meer vissen kunnen dan hun broed hierin afzetten. Ook de oude bospoel bij de Kleuter is weer opgeknapt. Deze bospoel was door de alsmaar lagere waterstand in Uden al vaak droog komen te liggen. Daarbij namen de vele hoge bomen al het zonlicht weg welk nodig is om het water op te warmen waarin de koudbloedige amfibieën zich moeten warmen alvorens zij het land op kunnen komen.

Het Beheer

We zullen de Kleuter de aankomende twee jaar wel een beetje zien veranderen nu de werkgroep VLU samen met de Visvereniging en gemeente een beheersplan hebben opgesteld. Natuurlijk hebben de vissers nog alle ruimte om te vissen, maar wij verwachten ook dat zij na het vissen hun stekkies netjes achterlaten. Er zullen de aankomende periode nog diverse toegangen vervangen of opgeknapt worden. Op het grasland zal een wandelpad rond de Kleuter enkele keren per jaar gemaaid worden. Het overige gras zal minder vaak gemaaid worden. Door het gemaaid gras, nadat het enkele dagen gelegen heeft, af te voeren verschrallen we de grasmatten. De meeste bossages zijn ook weer aan een snoeibeurt toe. Ook dit werk zal gefaseerd worden over een aantal jaren. De meeste bossages zullen volledig worden teruggezaagd zodat ze weer breed uitlopen en zorgen voor een dichte bosstructuur. Het twijghout blijft achter in rillen. Deze werkzaamheden zullen door de gemeente gedaan worden. Marc zal de oeverzwaluwenwand nauwlettend in de gaten houden en ons weer laten horen als er werk aan de winkel is.

Marc Poulussen en Willem Peters

Markiezaat, een schitterend vogelgebied

Een fantastisch poldergebied in West-Brabant dat deel uit maakt van ‘de Brabantse Wal’. Tot 1984 kwam er zout water binnen, nog steeds groeien er veel zoutminnende planten. Te denken valt aan Zeekraal, een zilte delicatessen. In de 1.955 hectaren die het gebied telt voelen soorten als Zeearend en Waterral zich goed thuis. Sommige vogelaars omschrijven het gebied als ‘mooier dan de Flevopolders’.



Een gebied met dergelijke omschrijving moet door elke vogelaar bezocht worden. Vol verwachting staat iedereen op zondag 25 januari bij de Groenhoeve te wachten. John moet nog even plassen, hij heeft overigens (nog) geen blaasproblemen. Rond kwart over acht, vertrekken vijftien enthousiaste vogelaars richting Bergen op Zoom. Iedereen weet zeker dat we veel vogels gaan zien, zowel Jan Verhoeven als Toy Janssen zijn aanwezig.

Het Markiezaat ligt tegen Bergen op Zoom aan, een eind rijden dus. Maar dan heb je ook wat. Nog geen tien minuten zijn we in het gebied aanwezig en Annelies schreeuwt: “Zeearend”. Na een korte felle discussie verandert de Zeearend in een Buizerd. Toy Janssen staat nu op scherp, hij moet en zal Annelies op meer fouten betrappen. Kennelijk twijfelt Toy aan zijn eigen vogeltalent.

Bij een naastgelegen vogelkijkhut kunnen we onze daglijst aanvullen. In plaats van de Zeearend schrijven we soorten als Smient, Wintertaling en Bergeend op. Langer dan een kleine tien minuten houden we het niet vol. In de miezerregen verlaten we de hut. Bij een bruggetje staat Jan Verhoeven plotseling stokstijf stil; hij heeft een Waterral gehoord. Volgens John zullen we hem niet te zien krijgen. Jan doet toch een verwoede poging; een minisprintje met overmatig geluid. Tussen het riet horen we gespetter, de Waterral vlucht. Maar inderdaad, we hebben hem niet gezien. Binnen een uur hebben we de opengestelde delen van het gebied gezien, daarom besluiten we verder naar het westen te gaan. Verschillende Zeeuwse keldertjes worden door ons bezocht. John wordt helemaal enthousiast van de vele Rotganzen. “En zo dichtbij, dat zie je niet vaak”. Jan Verhoeven en Toy Janssen hebben de Rotgans al op hun lijstje staan. Waarom zou je naar een vogel kijken die al op je lijst staat?

Behalve kwelders zijn er in Zeeland ook cafeetjes te ontdekken. In café ‘De Meerkoet’, met uitzicht op water, genieten we van Smienten. Alle vogelaars zitten gezellig samen aan een tafel, alleen Jan Verhoeven heeft een tafeltje apart genomen. Terwijl we kleine slokjes koffie tot ons nemen zoekt Jacques op hoe de Amerikaanse Smient er precies uit ziet. Deze bijzondere soort kan zomaar tussen de gewone Smienten zwemmen. Helaas is deze Amerikaanse ondersoort bijna niet te onderscheiden van onze Smient. De gezamenlijke discussie over de herkenning van Amerikaanse Smienten wordt onderbroken door heerlijk warme appelbollen met lekker zacht ijs en ambachtelijke slagroom, beter bekend als ‘Meerkoet Speciaal’. Wij vogelaars zouden het tussendoortje willen omschrijven als ‘zacht, klef en vet’, dat nog wel voor de specialiteit van het huis.

Wij vogelaars vogelen verder, op naar Neeltje Jans. Hier schrijven we de Roodkeelduiker op onze lijst. Deze vogel lijkt sprekend op de Parelduiker maar is iets kleiner en heeft een plattere kop, tot slot is de Roodkeelduiker wat lichter van kleur. Op naar het volgende watertje, hier wordt de Kuifaalscholver gescoord. We racen van Zeekoet naar Steenloper, van Middelste Zaagbek naar Parelduiker. Aan het einde van de dag is iedereen doodop, we racen naar huis.

Stijn van Gils

Wetenswaardigheden...

Zeldzame soorten in Noord-Brabant in 2003

Jaarlijks wordt er door Sovon onderzocht welke zeldzame soorten er in Noord-Brabant gebroed hebben. Dit overzicht is niet volledig, alleen die waarnemingen worden meegenomen die ingediend zijn bij het Sovon.

Hieronder zien jullie de meest opvallende broedresultaten.

Blauwe Reiger

Dertien kolonies hebben er gebroed met in totaal 341 nesten.

Visdief

Bij de Kraaijenbergse plassen zijn vier paar Visdieven geteld.

Zwarte Stern

Nog maar vijf territoria in 2003.

Roerdomp

Achttien broedparen waarbij vijf paren uit de Strabechtse Heide.

Goorde Fuut

49 paar in de Groote Peel, drie paar Strabrechtse Heide, drie paar De Utrecht, vier paar Cartierheide, dertien paar Visvijvers Valkenswaard, twaalf exemplaren Rovertse Heide. Helaas hebben wij de aantallen op het Hemelrijk niet doorgegeven, maar hier broeden elk jaar twee tot drie paartjes.

Kwak

Twee paar in Liessel.

Rouwkwikstaart

Waarschijnlijk gebroed in Cuijk.



Dit is een kleine greep uit de nieuwsbrief die jaarlijks door Sovon wordt uitgegeven. Degene die geïnteresseerd is kan dit downloaden op de Sovon site, www.sovon.nl

Uit: Sovonnieuws Brabant-Oost - mei 2004

Kleurring Lepelaar

Tijdens mijn vakantie in Marokko in december 2004 (zie elders in het Bruuijsel) zagen we langs de kust in een wetland een Lepelaar die links boven de poot een witte kleurring had met opschrift S60. Ik wist dat er in Nederland een aantal Lepelaars geringd zijn met kleurringen dus bij terugkomst in Nederland heb ik dit op het Internet doorgegeven. Helaas was de vogel niet uit Nederland afkomstig maar uit Zuid-Spanje. Toch ook leuk om te horen. De vogel is op 19 mei 1987 geringd en ik heb hem op 16 december 2005 waargenomen. Hiermee is de vogel dus in ieder geval **17 jaar oud**. De vogel was nog nooit teruggemeld. Zo krijgt een waarneming toch meerwaarde.

Uit: Eigen waarneming John Hermans en informatie Estacion Biologica de Donana te Huelva

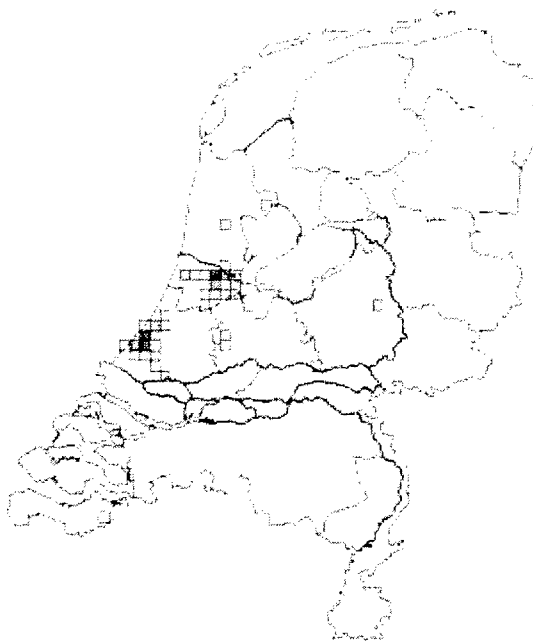
Kokkelprocedure na vijf jaar gewonnen

Vogelbescherming en de Waddenvereniging hebben na vijf jaar gelijk gekregen in hun bezwaar tegen vergunningen voor de kokkelvisserij. De Raad van State heeft de door het ministerie van LNV in 1999 en 2000 verleende natuurbeschermingswetvergunningen voor mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee vernietigd. Vogelbescherming behartigde de belangen van de natuur bij de laatste zitting, op 11 november 2004. De uitspraak is door de actualiteit ingehaald - deze vorm van kokkelvisserij is inmiddels definitief verboden- maar niettemin belangrijk. Ze bewijst dat beide verenigingen altijd op het juiste spoor hebben gezeten.

Uit: Nieuwsbrief januari 2005 - Vogelbescherming

Recordaantal Halsbandparkieten

Op vrijdag 12 november 2004 hield SOVON Vogelonderzoek Nederland in nauwe samenwerking met verschillende lokale vogelwerkgroepen een landelijke slaaplaatstelling van Halsbandparkieten. Het doel was tot een betrouwbaardere schatting te komen voor heel Nederland. Volgens een laatste, onvolledige schatting uit 2000 zouden er in Nederland zo'n 1.000 Halsbandparkieten voorkomen. Ondanks de hevige regen werd de telling een succes. Er werden ruim 5.400 'halsbandjes' geteld, verdeeld over de slaapplaatsen in Den Haag (Voorburg, 3.200), Amsterdam (verschillende locaties, totaal 1.800), Rotterdam (Spaanse Polder, 282), Haarlem (Schalkwijk, 67) en een mogelijke slaapplaats in Leiden (60-80). Het aantal van 5.400 lijkt een minimum, omdat er wellicht nog Halsbandparkieten elders zaten die niet zijn meegenomen tijdens de telling. Om tot een nog zuiverder aantal te komen, zullen er meer tellingen gehouden moeten worden.



Uit: Nieuwsbrief januari 2005 - Vogelbescherming

Opmars Oehoe

Hoe ver gaat de opmars van de Oehoe de komende jaren? Die vraag is reëel nu in één jaar het aantal broedparen is verdubbeld. Het laatste nieuws is, dat er een tweede succesvol broedpaar in de Achterhoek is gelokaliseerd, en dat er in Zuid-Limburg op niet minder dan vijf locaties broedparen aanwezig waren. Daarnaast worden Oehoes ook steeds vaker elders gemeld, zoals op de Veluwe; ook daar zullen vogelaars alert moeten zijn op broedgevallen. SOVON wil er nogmaals op wijzen dat het mogelijk is broedgevallen onder strikte geheimhouding te melden. Op die manier lopen noch de kwetsbare broedparen, noch de noodzakelijke goede documentatie gevaar. Let op: reeds in februari kan er al sprake zijn van broedvogels!

Uit: Nieuwsbrief december 2004 - Vogelbescherming

John Hermans

Keesje

Op een rustige zondagmiddag klonk er plotseling een hoop gekrijs van vogels in de tuin. Een blik naar buiten leverde op het eerste oog niets op. Maar op het moment dat ik mij omdraaide in de kamer, zag ik toch iets in de tuin bij de schuurdeur. Wat lag daar? Ik naar buiten. Het bleek een kaal jong vogeltje te zijn, gewond aan zijn rug en vleugeltjes. Voorzichtig pakte ik hem op. Hij bibberde en was heel erg bang. We zetten hem in een plastic bak en gaven hem een “elektrisch dekentje” (een verwarmingselement van een autospiegel).

Toen hij een klein beetje gekalmeerd was, opende hij zijn bekje, als teken dat hij honger had. Voorzichtig, met een pipetje, gaven we hem wat water en met een pincet enkele meelwormen. Dat lustte hij wel. Het was niet goed te zien of het een merel of een lijster was. Deze beestjes eten pieren, dus ik de tuin in met de schop en pieren proberen te steken. Dat lukte niet, het was veel te droog. Daarom werd hij de eerste dag gevoerd met meelwormen, ei met beschuit en antibiotica in het drinkwater, vanwege zijn verwondingen. ‘s Maandags toog ik naar de winkel om pieren en universeelvoer te kopen. Dat eten zowel merels als lijsters. De pieren werden eerst in stukjes geknipt en daarna met een pincet gevoerd. Ook kreeg hij universeelvoer, dat werd met een minitrechtertje in zijn bek gekieperd. Dat ging uitstekend. Iedere keer als je in de buurt van de kooi kwam, ging het bekje open.



Wonder boven wonder bleef hij leven. Hij was behoorlijk gewond en vooral zijn vleugeltjes baarden ons zorgen. Een vogel die niet kan vliegen heeft geen enkele kans in de natuur. Langzaamaan gingen zijn veertjes groeien en aan de lichtbruine rug en gele buik met vlekjes werd het duidelijk: dit is een lijster! Door alle drukte vergaten we ‘n keer de bak met pieren, die nog op het aanrecht stond met het deksel los, in de koelkast te zetten. De volgende morgen bleek dat er pieren aan de wandel waren gegaan. Enkelen lagen op de grond en anderen waren onder de koffiezetter gekropen.

Het beestje groeide goed en zat zich al snel te poetsen. Na enkele dagen wilde hij zich gaan badderen in het jampotdekseltje, dat als drinkbakje diende. Dus kreeg hij een privé zwembad in zijn kooi. Hij werd verhuisd naar een caviakooi, die we ingericht hadden als vogelkooi. Na enkele weken probeerde hij op een stok te gaan zitten. Hij kieperde er net zo snel af als hij er op was geklommen. We lieten hem regelmatig uit de kooi. Soms nestelde hij zich lekker in de hand en piepte zachtjes. Zijn oogjes vielen regelmatig dicht, zo fijn vond hij het. Ondertussen had heel zijn lijfje en kopje veertjes gekregen. Prachtig, alleen zijn staartveren ontbraken nog en aan zijn vleugels miste hij zeven slagpennen! Zo zou hij dus nooit kunnen vliegen! Maar goed, we wachtten wel af. Ondertussen begonnen zijn staartveren nu ook te groeien en begon hij steeds meer op een lijster te lijken. Gelukkig begonnen de slagpennen in zijn vleugels ook aan te groeien en hiermee groeide ook de hoop op zijn terugkeer naar de natuur.

Na enkele weken had hij een prachtige staart en de slagpennen in zijn vleugels waren bijna volgroeid. Tijd dus voor vliegles! De kooi werd open gezet en voorzichtig kwam hij er uit. Op de rand van de keukentafel keek hij rond en daar ging hij. Na enkele slagen landde hij op de vloer. Hij werd terug op de tafel gezet en nu keek hij omhoog. Daar moest hij naar toe! En het lukte. Eerst op de ene keukenkast, toen op de andere. Vervolgens richting koelkast. Die bleek gladder dan hij verwachtte. Hij wilde gaan landen, gleed door en kieperde achter de koelkast. Hij schrok zich rot en een luid gekrijs volgde.

De koelkast werd voorzichtig naar voren geschoven en daar kwam hij parmantig aangestapt. Onder het stof en met de spinnenwebben aan zijn snavel (hier moest dus nodig gepeutst worden). Vervolgens vloog hij op mijn arm klom naar mijn schouder toen naar mijn hoofd. Om daar, een nestje makend in mijn haar, zachtjes te gaan zitten piepen. Dat was dus de eerste vliegles. Elke dag werd hij losgelaten om te oefenen. Tijdens een volgende vliegles dook hij spontaan in het afwaswater, dat wou hij dus ook verkennen.

Ondertussen had hij in zijn kooi een zandbak gekregen en een privé grasveld. Een grasmat in een bakje om zelf insecten en pieren te zoeken. In zijn zandbak begroeven we regelmatig pieren die hij er feilloos uithaalde. Het zand vloog dan meters door de keuken tijdens de zoektocht. Zijn menu werd uitgebreid met druiven en mandarijn. Allerlei fruit werd geprobeerd, in de natuur zijn ook allerlei vruchten. Als ik een spin gevangen had werd deze dankbaar door hem verorberd. Hij keek dan al met zijn kopje scheef zo van: daar komt weer een lekker hapje.

Hij kreeg ook een naam: Keesje. Keesje mijn beestje noemde ik hem. Riep ik dat dan piepte hij. Ik kon ook met hem babbelen. Als ik tegen hem praatte dan kwebbelde hij terug. Tijdens onze vakantie ging hij logeren bij een vriendin die een kat heeft. Deze was zo jaloers dat ze binnen ging plassen. Tijdens deze logeerpartij ontdekte mijn vriendin, dat hij zachtjes zat te fluiten als ze aan het stofzuigen was. Zou Keesje dus een mannetje zijn? Vermoedelijk wel.



Weer terug “thuis” werd zijn vliegterrein uitgebreid. Hij mocht nu ook door de kamer vliegen. Hiervoor moesten we wel voorzorgsmaatregelen nemen. Hij was niet zindelijk, dus er moest het nodige afgedekt worden. Zo vloog hij regelmatig op het toetsenbord van de computer, inspecteerde de boeken in de kast en ook of hij die er uit kon trekken met zijn snavel. Tijdens een telefoongesprek landde hij op mijn knie en ging gezellig mee zitten babbelen. Ondertussen werd door ons besproken wanneer we hem het beste vrij konden laten. Overdag werd hij met zijn kooi buiten gezet om te wennen. Soms kwamen vogels naar hem kijken of vlogen op zijn kooi. Als de zon scheen zat hij te zonnebaden. Vleugels breed, kuif omhoog en genieten maar.

De dag dat hij vrij gelaten zou worden brak aan. Hij was nu ongeveer twee maanden oud. Op een maandagmiddag om drie uur was het zover. De kooi werd opengezet en hij vloog op de rand. Hij keek ons aan en piepte of hij wou vragen: wat nu? Ga maar Keesje, de grote wijde wereld in. Eerst vloog hij op de kamerdeur en toen in een boom. Daarna vloog hij nog twee rondjes langs ons, tjlpte nog eens als afscheid, en weg was hij. Het ga je goed Keesje, hopelijk valt de boze wereld mee en zien we je nog eens terug.

Adrie Nijssen

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, t.w.:

WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindaafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Hermans, telefoon: 0413-272777

WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals koolmees, pimpelmees en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk, wespendif en boomvalk.

Coördinator Piet van der Voort, telefoon: 0413-263292

WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruijsel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven.

Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.

De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Stijn van Gils, telefoon: 06-23847599

WERKGROEP SENIOREN.

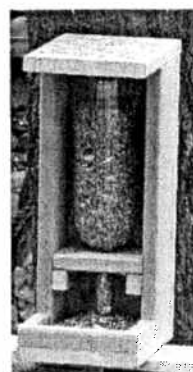
Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruujssel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Roosmalen, telefoon: 0413-266485

Bijzonderheden uit de Winkel

Voederhuisje

Een nieuw product, gemaakt door onze eigen leden. Zoals op de foto's te zien is, is het een degelijk ontwerp en kun je duidelijk zien hoeveel voer er nog in voorraad is. De vogels hebben droog voer in een bak, zodat ze weinig ervan rond strooien. Dit uitzonderlijk mooie voederhuisje is bij de Vogelwacht te koop. De prijs voor dit mooie product is € 8,-



Bij Aad van Toor zijn andere voederhuisjes te koop voor € 8,- . Het is een voederplank met een dak erop. Als je belangstelling hebt kun je hem bellen 0413-264106

CD's met vogelgeluiden

Voor de mensen die de piepcursus voor beginners volgen zijn er twee mooie CD's met vogelgeluiden (andere dan op de piepcursus te verkrijgen zijn). Op de CD 'Vroege Vogelzang' staan 40 veel voorkomende vogelgeluiden met commentaar hoe deze vogelgeluiden te onthouden zijn van Nico de Haan. Op de CD 'Vroege Vogelzang 2' staan 43 vogelgeluiden met commentaar en onderverdeeld naar het voorkomen van de vogels in bos, hei en wei. De beide CD's vullen elkaar aan zodat je met beide CD's beschikt over 83 verschillende vogelgeluiden. Deze cd's kosten slechts € 9,95.

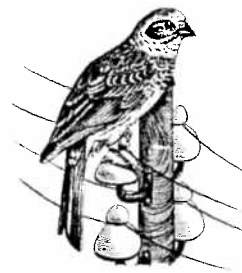
Op de eerste CD staan alle geluiden op die je tijdens de cursus krijgt behalve:

- Zwarte mees
- Kuifmees
- Boompieper
- Witte kwikstaart
- Grote bonte specht.

Op de CD 'Vroege Vogelzang 2' staan deze vijf soorten wel op. Natuurlijk staan er nog veel meer vogelgeluiden op genoemde CD's. Op de tweede CD staan ook nog een paar gemakkelijke soorten die tijdens de cursus niet aan bod zijn gekomen zoals de verschillende soorten duiven.

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.



De doelstelling van de winkel:

- Service aan de leden van de Vogelwacht Uden e.o.
- Door verkoop van boeken, kaarten en Cd's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur wordt zeer bemoeilijkt. De winter staat voor de deur. Honger en kou doen veel vogels sterven. We kunnen helpen door het geven van voedsel in zeer slechte omstandigheden, maar het geven van onderdak is een permanente hulp. Als dan in het voorjaar de meesjes uitvliegen geeft u dat een dubbel prettig gevoel.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

- Rode boekje van Hayman, zakformaat€ 9,90
- Vogellogboek.....€ 1,00
- Gierzwaluw, Huiszwaluw, Boerenzwaluw of Oeverzwaluw.....€ 0,50
- Folder 'Ontdek de vogeltrek' (voor aanvraag mooie kleurenfolder)gratis

Andere artikelen:

- Cd's met vogelgeluiden.....€ 5,00
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis.....€ 9,95
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei.....€ 9,95
- Vogelwacht Uden sticker€ 0,50
- Postpapier met afbeelding van een eend/uil€ 3,85
- Raamstickers (ter voorkoming van vogelbotsingen).....€ 1,50
- Mooie geborduurde Vogelwachstickers (geel/blauw embleem)€ 1,00
- Vogelwachtspeeldje (een "must" voor leden).....€ 5,00

Nestkasten (tweemaal geverfd met buitenbeits)

- Kast voor Winterkoning en Matkop.....€ 5,00
- Kast voor Pimpelmees, Zwarte Mees, Kuifmees, Glanskop.....€ 5,00
- Kast voor Koolmees, Bonte Vliegenvanger, Ringmus, enz.€ 5,00
- Kast voor Gekraagde Roodstaart en Bonte Vliegenvanger.....€ 5,00
- Kastjes van berkenhout met bitumen dakje.....€ 5,00
- Kast voor Grauwe Vliegenvanger€ 7,00
- Kast voor Boomkruiper.....€ 8,00
- Kast voor Gierzwaluw.....€ 10,00

Er zijn sinds kort ook posters te koop van Thieme in onze winkel. Ze kosten € 4,50 per stuk.

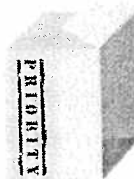
- Zangvogels van bos en park.....nr. 7
- Zangvogels van beemd en veld.....nr. 8
- Zangvogels,nr. 10
- Riet- en watervogels.....nr. 11
- Bos- en weidevogels.....nr. 12
- Vogels van duin en kustnr. 14

Suggesties m.b.t. aanpassing en/of uitbreiding van het winklassortiment zijn bijzonder welkom.

Coördinator:

Jacques Raats, Maasstraat 65 te Veghel

Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)



B. v.d. Walle
PAKKETDIENST

**HEEFT U PAKJES TE VERSTUREN,
DIT KAN OOK VIA SELEKTVRACHT DEPOT UDEN.**

Pakjes van 50 gram tot een gewicht van maximaal 12 kg.
Maximale inhoud 100 liter.

B. v.d. Walle Pakketdienst
Berna Rutten
Karperdijk 20
5406 PH Uden
Tel. 0413-269372
Fax. 0413-267619
e-mail berna.rutten@12move.nl

*Vraag vrijblijvend inlichtingen
De prijs zal u meevallen! (zeker voor
pakjes die niet in de brievenbus passen)*

Nobru.....
TECHNISCH PERSONEEL BV

Detachering, Werving & Selectie

Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73, 5400 AB UDEN

Telefoon: (0413)243610
Fax: (0413)243615
E-mail: info@nobru.nl
Internet: www.nobru.nl



**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

*Honden & Katten
Specialzaak '4Feedt'
Volkelseweg 26
5405 NA Uden*

o.a.

**Hoogwaardig en volledig
honden- en kattenvoer
en benodigdheden**

Kwaliteit hoeft niet duur te zijn

www.4feedt.nl

Superieur lam & rijst 20 kg 24,50 EUR*

Krokante brokken 20 kg 19,15 EUR*

* prijzen onder voorbehoud van wijzigingen

Gewoon even bellen:

(0413) 26 63 98 of 06 22 54 73 69

Of kijk in onze virtuele winkel: www.4feedt.nl

**Gratis bezorgservloe in
Uden, Oss, Veghel,
Nijmegen, Wijchen
en omstreken**

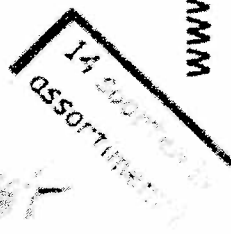
Di. 09.00 - 12.00

Wo. 09.00 - 12.00

Ve. 13.00 - 21.00

Za. 10.00 - 17.00

en ... Op afspraak



**De Kleuter
tuincentrum**

Uw tuinvakman



Alle tuinartikelen, tuinontwerp,
aanleg en onderhoud van tuinen

**Tuincentrum De Kleuter
Goorkensweg 1 - UDEN**

Telefoon: (0413)261078

Fax: (0413)252323

E-mail: info@dekleuter.nl

Internet: www.dekleuter.nl

Van der Heijden
Gordijnen

Gordijnen
vloerbedekking
binnenzonwering
raamdecoraties
enz.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510
Fax.: 0413-247210

www.vloerenraam.nl

Een huiscollectie Home &
Impressions: een collectie met veel
keus en kwaliteit, speciaal voor u
geselecteerd en vervaardigd.
WELKOM

Het Bloemenmagazijn
Botermarkt 5
5404 NV Uden
0413-267988



Silkmotion

www.silkmotion.nl



**DENKERS EN DOENERS
IN HUISVESTINGADVIES**

Huisvesting Consultancy
Milieu & Regelgeving
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud
Outsourcing Services

Raad op maat?
Bezoek www.nibag.nl

Oude Udenseweg 16
5405 PD UDEN
Tel. 0413 - 33 42 00
Fax 0413 - 26 85 05



Duifhuizerweg 8 Tel. 0413 363785
5406 TB Uden Fax 0413 342047

Voor al uw agrarisch
loonwerk



Slagerij Frans Knobbout

Drossaard 12
5403 ET UDEN
tel: 0413-267354

*Wij bieden u met zekerheid het beste
rundvlees uit Nederland*



COCK ULAND de fietsenwinkel

Altijd in beweging!

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

JM Koerierservice

Voor het bezorgen van
enveloppen tot palletgoederen
in zowel binnen- als buitenland.

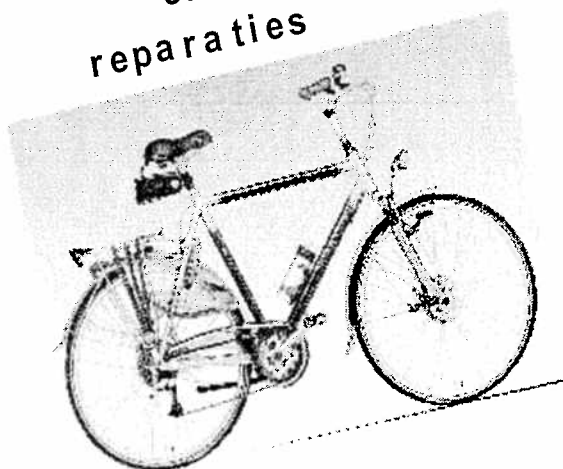
Uitstekende service;
dag en nacht bereikbaar.

Rondweg 77
5406 NK UDEN

Tel.: 0413-272130
Fax: 0413-270146
Mobiel: 06-53752706

WIM DE WILT

Voor al uw
tweewielers
en
reparaties



Kerkstraat 4 - Uden - 0413-262620

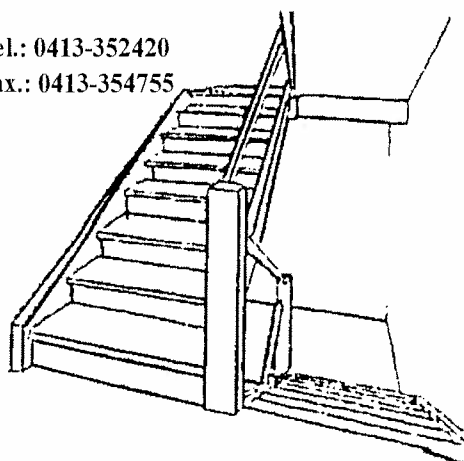
Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

Tel.: 0413-352420

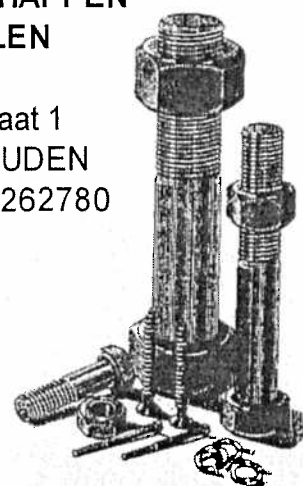
Fax.: 0413-354755



snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780



De Bruin
verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204
Website www.debruin.nl
e-mail info@debruin.nl

**Alle verzekeringen
en financiële diensten**



**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

Laat uw digitale bestanden
gratis afdrukken

WWW.JETTEN.NL

Meld je aan op onze printservice
en je ontvangt 5 gratis afdrukken.
(1 aanmelding per huishouding)

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING
SERVICE **FDI**

JETTEN FOTOGRAFIE

**BRESSERS
MANNENMODE**

**Marktstraat 12
5401 GH Uden**

Telefoon: 0413262568
Fax: 0413271305
E-mail: Bressers@wanadoo.nl

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.


Vogelbescherming
NEDERLAND

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+ f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr /Mevr

Adres:

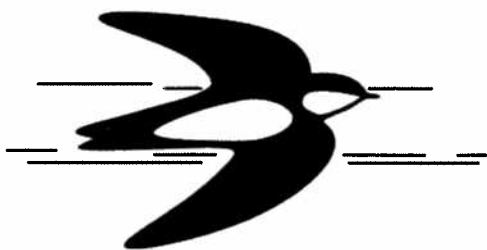
Postcode: Plaats:

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.



JAN PEERENBOOM

**Aannemingsbedrijf
Jan Peerenboom B.V.
Volkelseweg 6
5405 NA Uden
tel: (0413) 26 37 40**



Vogelwacht Uden e.o.



